

ബട്ട്‌ളർ പപ്പൻ

സി. വി. രാമൻപിള്ള ബി. എ.

ബട്ട്ലർ പപ്പൻ

സി. വി. രാമൻപിള്ള ബി. ഏ.

(മലയാളം: ഒരു പ്രഹസനം)

© 2023, Sreeramavilasam Press, Kollam

Data entry: Mrs. Philomina Mathew, Verananickel,
Aged 83 years.

Proof reading: Dr. Siju K D, Asst. Prof. Malayalam,
S A R B T M Govt. College, Koyilandy, Kozhikode.

The electronic versions have been created by
making use of the production infrastructure of
River Valley Technologies.

The electronic versions were generated from
sources marked up in **L^AT_EX** in a computer running
GNU/LINUX operating system. PDF was typeset
using **X_YL^AT_EX** from **T_EXLive** 2020 and the cloud
framework, **Ithal** (ഇതൾ). The base font used
was traditional script of Rachana, contributed by
KH Hussain, et al. and maintained by **Rachana
Institute of Typography**. The font used for Latin
script was **Linux Libertine** developed by Philipp
H. Poll.

The electronic versions are released under the
provisions of **Creative Commons Attribution Non-
commercial ShareAlike** license for free download
and usage.

Cover: **Conquest of the Air**, a painting by **Roger
de La Fresnaye** (1885–1925). The image is taken
from **Wikimedia Commons** and is gratefully
acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

മുഖവുര

സാഹിത്യകുശലൻ സി. വി. രാമൻപിള്ള അവർകൾ ഒടുവിൽ എഴുതിയ പ്രഹസനമാണ് ഇത്. ആദ്യം തിരുവനന്തപുരം നാഷണൽ ക്ലബ്ബ്കാരും, പിന്നീട് കൈയെഴുത്തു പ്രതി തേടിയെടുത്ത് ആർട്ട്സ് കാളേജ് വിദ്യാർത്ഥികളും ഇതഭിനയിച്ചു. ഇതുവരെ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താതെയിരുന്നത് എന്റെ വീഴ്ചകൊണ്ടാണ്. ഇതിന്റെ സകല അവകാശവും കൊല്ലം ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസിദ്ധീകരണശാലയുടെ ഉടമസ്ഥർക്കാണ് കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്.

ഇ. വി. കൃഷ്ണപിള്ള

ബട്ളർ പപ്പൻ

രംഗം ൧

ഗോവിന്ദൻ തമ്പിയുടെ താമസസ്ഥലം.

ആഡംബരവേഷത്തിൽ, ഭസ്മവും ത്രദ്രാക്ഷമാലകളും ധരിച്ച് ഇരുസിച്ചെയറിൽ ഗോവിന്ദൻ തമ്പി ഇരുന്നു ജപിക്കുന്നു.

“ഹരേ! പങ്കജാക്ഷ ശൗരേ!
വിരൂപാക്ഷ സ്ത്രീലോചന മഹേശ്വരാ!”

(കോളാനിയിൽ തുപ്പിയിട്ട്) ഇനി ചാവുകയാണ് നല്ലത്. മാനംമുട്ടെ സ്ഥാനവും വലിയ സംബന്ധങ്ങളും എങ്ങനെ പുലർത്തുമോ ഈ പഞ്ചക്കാലത്തു! അനന്തിരവര വെറുത്തു. മകൻ പഠിച്ച പൊന്നുകെട്ടി കഴുവീൻ മുതുക നീടുന്നു. അരക്കാശിനിടംകൊള്ളാത്ത—നാരായണ, നാരായണ, നാരായണ (കിഴക്കോട്ടുനോക്കിട്ട്) തൊലഞ്ഞ മാടൻമാരെ ഒരു വഴിയയച്ചാൽ—രണ്ടു പറ്റു തിന്നുംമുന്പ് തൊട്ടു തെറിക്കാഞ്ഞാൽ ദാകരന്മാരുടെ ഉപദേശം തെറ്റുലോ? നാരായണ ഗോവിന്ദ മുരാരേ ഹരി ശംഭോ! ശവം വഴിയിൽ വച്ച് പൊട്ടിച്ച മോന്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നോ എന്തോ? കയ്യിക്കിടന്ന മോതിരം പണയം വെച്ച് ഇന്നത്തടം കഴിയുന്നു. അതിനിടയ്ക്ക് അവൻ പങ്കെടുത്തോണ്ടോ—തൊലഞ്ഞു പോട്ടെ. ജാനകീ മനോഹരാംഗസർവ്വരത്നശോഭിതം (മുക്കു പിടിച്ചുകൊണ്ടു) ഛാ: ഇതെന്തൊരു കഷ്ടപ്പാട്! ഏതാണ്ടോ ഉള്ളത് ചട്ടിയിലും പിടിച്ചു (ഒരുവശത്തോട്ടു നോക്കി) എടി അവലക്ഷ്മിപിള്ളേ! നിന്റെ കണക്ക് ഇതും പുക്കച്ചു കളയാതെ (മുന്നോട്ടുനോക്കി). ഓ, ഏഴരണ്ടൻ നീങ്ങുന്നു. ആ കാലൻ പപ്പവിന്റെ വരവായി (കോപം നടിച്ചു) ശനിയന്മാൽ. മെനക്കേടില്ലാത്ത കൂട്ടം. തെക്കടി പുളിയടി എന്നതേരാ പാരാ നടക്കുന്നു. രാമകൃഷ്ണ വാസുദേവാമോക്ഷമെങ്കിലും കിട്ടട്ടെ. വയസ്സുകാലവും രാമകൃഷ്ണവാസുദേവഭക്തമുക്തിദായകം (ചാടി എഴുന്നേറ്റ്) ഇതാ വന്നു. (നെഞ്ചത്തു തടവി സത്തുഷ്ടാവത്തിൽ) വാ അപ്പനേ! ഇങ്ങു നേരേവാ! ഇങ്ങാരം ഇല്ല (മുന്നോട്ടു കടന്നത് രണ്ടു പേരെന്നും തിരിഞ്ഞു പോകുന്നു എന്നും കണ്ടു പിന്നെയും കപിതനായി) പന്ത്രണ്ടാം ശനിക്കു പിറന്ന ആ കൊച്ചു കിട്ടുവും അവന്റെ മന്ത്രിയും. ഇങ്ങോട്ടുനോക്ക്! (കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ളയും ഇറച്ചരണം പ്രവേശിക്കുന്നു). എവിടെ, എന്തു നേദിക്കാൻ പോയിരുന്നു നീ! ഒന്നിനും കൊള്ളാത്തവന്മാർ. അടുപ്പംകിടെ കിടന്നു കെട്ടുപേരെങ്കിലും വരത്തൊരു ജന്മം എടുപ്പിക്കണ്ടയോ? ഈ ദൈവവേഷം കെട്ടി കഴുത്തിക്കൊലമാലയും തൂക്കി ആരെമുടാനെഴുന്നള്ളിയിരുന്നെടാ നീ?

കൊച്ചു: ഇതെന്തൊന്നാ വിശക്കണെങ്കിൽ വിളമ്പിച്ചുണ്ണണം. ഞാൻ ക്ലബ്ബിൽ പോയിരുന്നു.

ഗോവി: നീ കെളമ്പാൻ തന്നെ കാലമായി. എന്തൊന്നു വെച്ചു നിന്റെ പനടിയും മോടിയും, സഹക്കൊണ്ടാട്ടവും നീ നടത്തുമൊ? ഹ്ം! ഹിപ്പം മുഖത്തു നോക്കി മുധേവി കള്ളം പറയുന്നു. നീ ആ സരസ്യനെ തേവിടിയാടാനല്ലോ പോയിരുന്നതു്?

കൊച്ചു: അച്ഛാ! അച്ഛന്റെ അനന്തിരവൾ ശരിതന്നെ. പക്ഷേ, മര്യാദകേടായി കൊച്ചുങ്ങളെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കരുത്.

ഗോവി: ഷ്ശീ! നീയോടാ എനിക്കു നീതിസാരങ്ങളുചൊല്ലിത്തരുന്നതു്? (ചാടി അടിക്കാൻ കയ്യോങ്ങി. കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള ഒഴിയുന്നു. തമ്പി വീഴുന്നു. ഇറച്ചരൻ തട്ടുതെഴുന്നേല്ക്കുന്നു)

ഇറച്ചു: അങ്ങനേ ‘പുത്രോരക്ഷതി വാർദ്ധക്യേ’ എന്നാണ്. അതുകൊണ്ടു അങ്ങുന്നു വയസ്സുചെന്നു ഇരിപ്പിലാകമ്പം മകനല്ലേ കാര്യം പഠിപ്പിച്ചുതരണം?

ഗോവി: (എഴുന്നേറ്റു കാലു തടവിക്കൊണ്ടു് മകനോടു്) എടാ ഈ പുഷ്കരൻ കലിയുടെ കൂട്ടു നിനക്കു കൊള്ളില്ലായെന്ന് ഞാനെന്നുപറയുന്നു. ഇവനാണനിന്റെ പഠിത്തം തെറ്റിച്ചത്. നിനക്ക് ഈശ്വരനെങ്കിൽ അങ്ങു വെളിയിൽ നിറുത്തിക്കൊള്ളണം ഇവിടെക്കേറ്റിക്കൂടാ (മുന്നോട്ടുനോക്കി) ഭോഭോ! അങ്ങു കൊണ്ടുപോ, (പപ്പ കക്ഷത്തിൽ മുണ്ടിനിടയിൽ കുപ്പിയും പൊന്തിച്ച് എത്തിനോക്കുന്നു. തമ്പി ‘അങ്ങു നില്ലെ’ന്നു കൈകാണിക്കുന്നു. അണിയറയിൽ നിന്നു ‘വിളമ്പട്ടൊ’ എന്നു ലക്ഷ്മിപ്പിള്ള ചോദിക്കുന്നു)

ഗോവി: ഇതെന്തു ശനിയന്മാൽ. തള്ളയപ്പറത്തും പിള്ളയിപ്പറത്തും (പപ്പവിനോടു്) പോടാ അവിടുന്ന്. ഒരു തൊണ്ടാനിറക്കി അവന്റെ പുറകിലും. ഭോയിൻ, ഭോയിൻ രണ്ടു നാമമോ മറ്റോ വായുവടക്കാൻ പടിച്ചതു ജപിച്ചോണ്ടു് രണ്ടു പറ്റു തിന്നാൻ വിടാണ്ടു കേറി നിന്നു കണ്ടില്ലോ! ഭോ! ഭോ!

ഇറച്ചു: എടേ! പപ്പ! അങ്ങുന്നിനു കാലു തേച്ചുകഴുകാൻ വെള്ളമോ മറ്റോ കൊണ്ടുവെക്കൂടാ. ആ കക്ഷത്തിലെ പൊയില ചാലയിനോ പാളയത്തിനോ? നല്ല എരിയുള്ളതാണോ? (പപ്പ പിൻവലിഞ്ഞുകളയുന്നു).

ഗോവി: നോക്ക് ഇവിടെക്കേറി വിചാരിപ്പാടാൻ നിയ്ക്കാണ്ടു നിന്റെ പാട്ടിനു പോയില്ലെങ്കിൽ, എടാ തന്തയ്ക്കു പിറക്കാത്തവനേ!

ഇറച്ചു: അങ്ങനെ! എത്ര അച്ചനെ ഇവൻ കണ്ടിരിക്കുന്നു ചമ്മാ പുരായങ്ങളെ വിളിച്ചു ശകാരിക്കരുത്. അങ്ങത്തെക്കുടിയും സേവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പണ്ടെന്തോ ഗുണദോഷങ്ങളും ചൊല്ലിത്തന്നിട്ടുണ്ടു്. അതൊക്കെ ഇപ്പം ഓർമ്മിക്കുമെന്ന് അങ്ങത്തേയ്ക്കത്ര ഉറപ്പും വേണ്ട. കാലം...

ഗോവി: അതേ; നിന്റെ അപ്പാപ്പന്മാരുടെ കാലം തന്നെ. തള്ളയും പിള്ളയും ആണം പെണ്ണം തറയും മുറയും കെട്ടു കാലം, ഭോ! നിന്റെ കൂറ്റാനേയും കൊണ്ടു കടക്ക് മറയത്തു് (കോപം) (ഇറച്ചരണം കൊച്ചുകിട്ടുവും പോകുന്നു).

(പപ്പ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഗോവി: എടാ ചൊടലമാടാ. പല്ലിളിക്കിണോ നിന്നു? ഭൂ ആ പാളയത്തിൽപ്പോയേച്ചുവരാൻ ദിവസം മുന്നോടാ? മുപ്പിരിക്കൊണ്ടു മരനായേ!

പപ്പ: എന്നാപ്പിന്നെ അങ്ങത്തേയ്ക്കു യുബിലി ഹാളിലോ മറ്റോ വന്നുടാരനോ? അവിടെ വെച്ച് മംഗളപത്രം പോലെ അങ്ങു തന്നുടാമായിരുന്നല്ലോ? എവരൊക്കെ നിന്നിട്ടല്ലോ ഞാൻ...

ഗോവി: ഷ്ശീ! അവരു നിന്നിട്ടും വന്നിട്ടും യുഗം മൂന്നായോ? ഇങ്ങു കൊണ്ടാ കൊണ്ടാ (വിസ്കിക്കുപ്പി വാങ്ങിച്ചുനോക്കിട്ടു്) എടാ! ഇതിന്റെ ഇരുവട്ടം എവിടെടാ! ഈ അടപ്പു് തള്ളിനില്ക്കുന്നതെന്തു്?

പപ്പ: അയ്യോ! അങ്ങനേ ഇപ്പം യുദ്ധക്കുപ്പിയേ ഉള്ളു പോലും.

ഗോവി: (കുലക്കി വിളക്കത്തുനോക്കിയിട്ടു്) എടാ ഇതിൽ ഒരു വൈരമണി പൊടിക്കുന്നില്ല. ഷ്ശീ നീ എല്ലാം ഏമ്പിക്കൊണ്ടു് ആ കൊച്ചാറ്റിലെ വെള്ളമോ മറ്റോ ഇതിലോട്ടു തിരിച്ചു വിട്ടു.

പപ്പ: അതല്ലങ്ങനേ! നേരുപറയാം. ഇങ്ങോട്ടു വരമ്പം മുണ്ടയത്തു് ഒരു പൊടിപ്പുരം.

ഗോവി: ആ പേക്കുട്ടത്തിന്റെ വർത്തമാനം ആർക്കു കേൾക്കണമൊടാ!

പപ്പ: ആ സരസ്യക്കുഞ്ഞിനെക്കാണാൻ ചിലശീമവക്കീലന്മാരും മറ്റും അങ്ങോട്ടു കേറി. അങ്ങത്തേ പപ്പവല്ലോ? ഇങ്ങു വന്നാ കേൾക്കുമ്പോൾ ശരിക്കു ശരിയെല്ലാം പറയേണ്ടയോ! ഞാനും പുറകേ കേറി.

ഗോവി: എടാ! ചട്ടയോ മൊട്ടയോ?

പപ്പ: ഇപ്പം എല്ലാം അതുതന്നല്ലോ അങ്ങനേ! അങ്ങോട്ടു ചെന്നപ്പം തന്നെ അങ്ങനേ! ഇതുകയ്യിൽ ഇരിക്കുന്നതിന്റെ മണംകൊണ്ടു് അങ്ങന്നു ചെല്ലുന്നതു് വിചാരിച്ചു എല്ലാരും ചാടി എഴുന്നേറ്റപ്പോ കണ്ടതു പപ്പവിനെ മാത്രം. നമ്മുടെ കൊച്ചുങ്ങളും അവിടെങ്ങാണ്ടാണ്ടാരു. പിടച്ച് ചാടി ഓടിപ്പോരുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു.

ഗോവി: കഴുവുങ്ങടെ കഥ ദൂരെക്കളെ (മദ്യം കുടിക്കുന്നു)

പപ്പ: അതല്ലങ്ങനേ! അങ്ങത്തെ അടുത്തു ഉത്തരവാവാണ്ടു് അവരു കേറി പെണ്ണുകാണുന്നതും മറ്റും കണ്ടില്ലോ?

ഗോവി: (കറച്ചുകുടിച്ച് ചുമച്ചു്) പഠിപ്പിച്ചേക്കാമൊടാ പഠിപ്പിച്ചേക്കാം. (കുപ്പിക്കകത്തു വിരലിട്ടു തൊട്ടുതെറിയിട്ടു്) മറന്നുപോയൊ മറന്നുപോയി. അവരു വെച്ചു വഴുന്നതു ഞാൻ കാണിച്ചേയ്ക്കാം. അങ്ങുചെന്നു തൊടണ്ടാൻ അടങ്ങിയിരുന്നപ്പം (പിന്നെയും കറച്ചു കുടിച്ചിട്ടു്) എടാ ഇതു കൊച്ചാറ്റും മറ്റുമല്ല നീ ഏതു മടവാക്കുഴിയിലെ വെള്ളം കൊണ്ടു് നിറച്ചോ? ശനിയ! അപ്പൊഴോടാ! ആ ശീമക്കാരെ ഇങ്ങുവന്നാ പിടിച്ചു് ഉന്തിയരൾ—മനസ്സലായോ? ഈ കൊച്ചു കിട്ടുവിന്റെ കൂത്താട്ടുമെല്ലാം അപ്പോ വെറുമനയോടാ?

പപ്പ: അങ്ങനേ പണമല്ലാണ്ടിപ്പം അരശാൽ?

ഗോവി: അതുതന്നെടാ ആരാശ്ശാരും, കീരാശ്ശാരും, കൊല്ലിക്കുന്നതും വെല്ലിക്കുന്നതും ഭഗവതിയും സിദ്ധരൂപവും എല്ലാം അതുതന്നെ. (ശങ്കരപ്പിള്ള പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശങ്ക: (സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിട്ടു്) നല്ലനേരത്തിനുതന്നെ വന്നതു്. വേറൊരു ശങ്കരപ്പിള്ള ഇവിടെ കളം തകർത്തു പോയി. നമ്മുടെ അരങ്ങിനു സ്ഥലം കിട്ടുകില്ല. (മുമ്പോട്ടു നീങ്ങി തൊഴുന്നു)

ഗോവി: ശംഭോ! മഹാദേവ! ശംഭോ! മഹാദേവ! ശംഭോ! സദാശിവ! എടാ ഇപ്പം വിശന്നു നട്ടം തിരിയുന്നതിനിടയ്ക്കു് നീ അവിടെ ശീമക്കാർക്കൊക്കെ മേശം കൊടുത്തേച്ചു എന്തരോ മോന്തിക്കൊണ്ടു മാനംമര്യാദയിൽ ഇരിക്കുന്നവനെ അലമാറിക്കാൻ വന്നിരിക്കുന്നോടാ (കറങ്ങി) കലംകെട്ടുക്കണ മട്ടല്ലോടാ! നീ ഹും ഹും.

(ലക്ഷ്മി അമ്മ പ്രവേശിച്ച് എല്ലാരേയും നോക്കിട്ടു് ശങ്കരപ്പിള്ളയോടു്) കൊച്ചുകിട്ടു ചാവടിയിൽ ഉണ്ടു്. അങ്ങോട്ടു ചെല്ലണം. (ഭർത്താവിനോടു്) ഉണ്ണാൻ എഴുന്നേക്കണം; വരണം.

ഗോവി: (കറങ്ങി) ഊണെന്തടീ ഉറക്കമെന്തെടീ. ജനിമുതിസംസാഴസാഗഴത്തി സനി-ഗമ-പഥനി-സ്യന്നു നാം പാല്പായസം കുറുക്കുമ്പോൾ പഞ്ചപാണഡവരതു്. നൂറ്റുപേരതു്?

(ശങ്കരപ്പിള്ള പോവാൻ തുടങ്ങുന്നു)

എടാ നീ വന്നു കേറി നമ്മെ അസഭ്യങ്ങളും പഴഞ്ഞു് അടീം, പിടീം കൂടിട്ടു കൊമ്പാനോ ഭാവം? (കേറി പിടിക്കുന്നു).

ശങ്ക: ചേട്ടാ ഞാനൊരു വീട്ടുകാര്യം പറയാനാണു വന്നതു്.

പപ്പ: ഏ, തക്കോം തരോം കണ്ടല്ലാണ്ടു വീട്ടുകാര്യങ്ങളു വന്നു ഭോദിപ്പിക്കാറുണ്ടോ?

(ലക്ഷ്മി അമ്മ തമ്പിയുടെ കൈക്കു പിടിക്കുന്നു).

ഗോവി: എല്ലാരും കൂടി കൊലവാതകങ്ങളോ സ്വർഗ്ഗം ജയങ്ങളോ ചെയ്യും. ആഴാട്ടിനെഴുന്നള്ളിയിരിക്കുമ്പം അമ്പാഴിപ്പഴത്തെ കൊടി കോന്നൻ തമ്പിയുടെ ശെപ്പടി ഇല്ലങ്കിൽ ഡമ്മാനം അടിച്ചു പോവുല്ലോ?

(ഇരുസിച്ചെയറിൽ വീഴുന്നു. കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ളയും ഇറച്ചരണം വീണ്ടും പ്രവേശിക്കുന്നു. തമ്പി കൂർക്കം വലിച്ചു തുടങ്ങുന്നു)

ശങ്ക: സരസ്വതിയെക്കുറിച്ച് ഒരു കാര്യം പറയാനാണു ഞാൻ വന്നതു്.

ഇറച്ചു: ഒരു കാര്യം അവിടുന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അതൊക്കെ വലുത്തുണു തീർച്ചയാക്കേണ്ടതല്ലേ?

ശങ്ക: അതാണല്ലോ ഞാൻ ഇങ്ങോട്ടു വന്നതു്.

ലക്ഷ്മി: അതേ അതേ, നിങ്ങൾ ഈ ചെറുക്കനേയും ചീത്തയാക്കിട്ടു എന്തോ കൈ ആലോചിക്കുന്നു. കുറച്ചൊക്കെ കഷ്ടകാലം തന്നെങ്കിലും നിങ്ങളത്ര ചവുട്ടിത്തേയ്ക്കാറായിട്ടില്ല.

ഗോവി: (ഉണർന്നു്) ചവുട്ടിത്തിരുമ്മി ഗുസ്തിക്കും ഗിസ്തിക്കും ഒക്കെപ്പിടിച്ചാ...

കൊച്ചു: അവിടുന്നു പോണം. അച്ഛനു സുഖമില്ല. ശ്രീ പത്മനാഭനോണെ അച്ഛന്റെ അനുമതിയില്ലാതെ സരസ്യന്റെ സംഗതിയിൽ എന്തെങ്കിലും നടത്തിയെങ്കിൽ ചീത്തയുണ്ടാകുമേ.

ശങ്ക: ചീത്തയുടെ വരവു ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചു തടഞ്ഞു കൊള്ളാം. എന്റെ കുഞ്ഞു് ഇടയ്ക്കു ചാടാണ്ടിരുന്നാൽ മതി.

ഇറച്ചു: അതല്ലങ്ങനേ! മുതലും ആളും ആരുടേതെന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു് അധികാരം നടത്തണം. അല്ലാത്താൽ അവമാനപ്പെട്ടു കഴിയിൽ ചാടിപ്പോകും.

ശങ്ക: അധികപ്രസംഗി!

ഇറച്ചു: ഞാനല്ല.

കൊച്ചു: (ഇറച്ചരനോടു്) ഷ്ശേ! സംസാരിക്കാതെ മിണ്ടാതിരിക്കരുതേ?

ഇറച്ചു: സംസാരിക്കാണ്ടിരുന്നാൽ വയറുപിഴയുണ്ടു അങ്ങനേ! ചേക്കുപിടിച്ചടം ചുക്കി പോകുമ്പോൾ ചേർന്നവൻ കരുതണ്ടയോ? അതുകൊണ്ടുണ്ടുരു...

ലക്ഷ്മി: ഷ്ശേ! ഇതൊന്നും ഇവിടെവെച്ചല്ല.

കൊച്ചു: അമ്മ മിണ്ടാതിരിക്കണം.

പപ്പ: ഉറങ്ങുന്ന അങ്ങത്തെ ഇട്ടു നിങ്ങളുടെ ചണ്ടുകൊണ്ടു വാട്ടാതിൻ (പപ്പ ഇറച്ചരനെ പിടിക്കുന്നു. ഇറച്ചരൻ ശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ ഇളിക്കു പിടിച്ചു ശരണം തേടുന്നു. കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള വിടുവിക്കാൻ നോക്കുന്നു. ലക്ഷ്മിഅമ്മ കൈകടയുന്നു).

ഗോവി: (ഉണർന്നു്) അതുകൊള്ളാമൊ അടവുകോലാ ഫലം.

നഴിയായിങ്ങനെ ജനിച്ച് ഭൂമിയിൽ നഴുകവാഴിതി നടുവിൽ ഞാൻ പടിയാനും കടന്നവിടെ ചെല്ലുമ്പോൾ സുരസൊർഗ്ഗംകേറ്റം തകരയുത്തോം.

(കർട്ടൻ)

രംഗം ൨

മുണ്ടേത്തു ഭവനം.

ശങ്കരപ്പിള്ളയും സരസ്വതിയും.

സര: അതൊന്നും പറയേണ്ടല്ലോ! അമ്മാവനെ എല്ലാവരുംകൂടി കൊപ്പത്തിലാക്കി. ഇങ്ങു വിളിച്ചുപാർപ്പിച്ചാൽ വല്ലതും വേണമെങ്കിൽ രാത്രിയിൽ കൊടുത്തേയ്ക്കണം.

ശങ്ക: നിന്റെ അമ്മായി എന്ന ആനച്ചങ്ങല വിടുർത്താൻ ആളാത്? കൈമുതല് അൻപതിനായിരത്തോളമുണ്ടായിരുന്നതു് നാറവെള്ളത്തിലും ആക്കമില്ലാതെയും കളഞ്ഞില്ലേ?

സര: കിണറോ മറ്റോ പാഞ്ഞുപോയതാണെങ്കിൽ നികത്താം. അവിടെ പറ്റിപ്പോയിട്ടുള്ള കേടുപാടിനു ഇനി മനസ്സെങ്കിൽ അച്ഛൻ അൻപതിനായിരം കൂടികൊടുക്കണം.

ശങ്ക: ഒന്നും ഇല്ലാഞ്ഞിട്ടില്ലെ അടികൊള്ളാൻ തുടങ്ങി. അവമാനം പേടിച്ച് ഞാൻ ഓടിപ്പോന്നു. എല്ലാം ഒന്നുപോലെത്ത കൂട്ടം. ഇനി അനവാദവും ഒന്നും ചോദിക്കുന്നില്ല.

സര: അല്ലെങ്കിൽ തന്നെ എന്തിനനുവാദം?

ശങ്ക: എന്തിനനുവാദമെന്നോ? ആ കൊച്ചു കിട്ടുപിള്ള ഇവിടെ അധികം വന്നുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ പറഞ്ഞേയ്ക്കാം.

സര: അച്ഛൻ ഒന്നും പറയണ്ട. അവനോന്റെ കാര്യം അവനോന്നറിയാം.

ശങ്ക: ഇപ്പോഴത്തെ ആലോചന നിനക്കു സമ്മതം തന്നല്ലോ?

സര: ആലോചിച്ചവർക്കു സമ്മതമെങ്കിൽ അവരുടെ ഇഷ്ടം പോലെ.

ശങ്ക: എന്നെക്കൊണ്ടു കണ്ടിൽ ചാടിക്കാനാണോ? നിന്റെ അമ്മവിയും മറ്റും തന്നെ കാര്യം മനസ്സിലാക്കി. ആ കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ളയെത്താത്ത ദിക്കിൽ നീ ഇനി പോകണം.

സര: ഇതാ പപ്പു വരുന്നല്ലോ! ഞാൻ കാലത്ത എന്റെ പാഠങ്ങൾ വായിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

(ശങ്കരപ്പിള്ളയും സരസ്വതിയും പോകുന്നു)

(പപ്പു പ്രവേശിച്ചു്)

അയാ പപ്പുവിന്റെ കണി കൊള്ളല്ലെന്നായിരിക്കും. രണ്ടുപേരും ഒളിച്ചുകളഞ്ഞു. ഇന്നലെ ആ മഹാപാപി കൊച്ചുങ്ങു പിടിച്ചുപറിച്ചു മുക്കാൽ കപ്പിയും അടിച്ചോണ്ടു്, ആ അമ്പിട്ടൻ അരത്തന്റെ ഷാപ്പിന് ഉള്ള നാറവെള്ളം കൊണ്ടു കുറുവു നികത്തി. അതിനോ അടി! ഉള്ളതു പറഞ്ഞെങ്കിൽ വല്ലടത്തും പോയി പിഴയ്ക്കണം. ഇവിടെയിങ്ങു സംബന്ധക്കോളു മുറ്റക്കം. പുത്തൻ അങ്ങുന്നന്മാരു വല്ലോരും വന്നുചേർന്നെങ്കിൽ ഒരു പുത്തൻ അടവിൽ അങ്ങു വിഴുന്തുടാമായിരുന്നു. അതിന് ഈ കൊച്ചുമ്മ പൂഷിച്ചു് 'പ്രസാദപ്രസാദ' എന്നു വരുത്തണം.

(നെറ്റിയിൽ ഭ്രൂവും തൊട്ടു കാവിനിറത്തിലുള്ള ഒരു പട്ടും പുതച്ചു മിണ്ടാതെ ഒരു കസേരയിൽ ഇരുന്നു സരസ്വതി നാമജപം നടത്തുന്നു).

പപ്പു: അയ്യോ! ഇതെന്തൊരു ചെമ്മച്ചനി? നേരം വെളുത്തു് ഒഴുകു പഴിഞ്ഞിത്തളി കടിപ്പാനുള്ള തിനു അരാശി ശിവശിവാന്നലോ തുടങ്ങിയിരിക്കണതു്. ഒരു പരമ്പരം ചൊരുകുടക്കും മാത്രം കൂടി വേണം.

സര: Quite right.

പപ്പു: ഈയാണ്ടത്തെ കൊയിത്തൊക്കെ സസേമിരാനു തന്നെ. കൊച്ചു കൊച്ചമ്മമാരു വരത്തിനും ഉയിരോടെ സ്വർഗ്ഗത്തുപോവാനും തുടങ്ങിയോ? പണ്ടൊക്കെ തൊണ്ണൂറ്റും ചെന്ന്, കാട്ടിപ്പോയി കിഴങ്ങും തിന്നു പച്ചവെള്ളവും കടിച്ച് വാതിലേദിയിൽ കേറി സ്വർഗ്ഗംചേരും. ഇപ്പപ്പിന്നെ നല്ല കൊമരിരുപ്പില്... ഇതെന്താത്?

സര: ഹരി! ഹരി! ശംഭോ!

ഇന്ദിരവേണ നയനം മുഖമംബുജേന കന്ദേനദന്തമധരം നവപല്ലവേണ ഹരേ! ഏവം വിശ്വബ്രഹ്മായണം ഹാ!

പപ്പു: അപ്പോപ്പിന്നെ ഇന്നലെ ഇവിടാരോ ഒക്കെ വന്നതോ? ഞാൻ ചെന്നു അങ്ങത്തെ അടുത്തു അടിച്ചു പൊട്ടിച്ചു. ജാതകം കൊടു എന്ന് ഒന്നുമില്ലാണ്ടു പോയാൽ പപ്പുവിന് നിലയെവിടുന്ന്?

സര: അടിച്ചുപൊട്ടിച്ചോ? നീ എന്തിനടിച്ചു പൊട്ടിച്ചു.

പപ്പു: കൊച്ചമ്മ; കൊച്ചുകൊച്ചമ്മ. പപ്പുവിനു ഒരു വിശേഷം—അനുഗ്രഹം എന്നു വെച്ചുകൊള്ളണം. പണ്ടു ബ്രഹ്മാവിനു സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെക്കൊല്ലാൻ കഴുത്തിനു ചുരുങ്ങു ചാടില്ലോ. വേണ്ടപ്പോ പുരയങ്ങളു ബുംബുംബുമാന് പൊട്ടിത്തിളച്ചുവരും കൊച്ചമ്മാ. അതൊരു വിലാസം തന്നല്ലോ? വലിയങ്ങത്ത വയറ്റുനോവിന് കിസ്സൻ ഷുൾശാലയിന് ഒരുകപ്പി മരുന്ന കൊണ്ടുവന്നു. ഇവിടത്തെ ചെങ്ങാത്തക്കാറൻ കൊച്ചുങ്ങു പിടിച്ചുപറിച്ചു് അത്രയും മോന്തി. എന്തോ നിവൃത്തികഷായം അടിച്ചോണ്ടുങ്ങു ചെന്നപ്പോൾ അവിടെയങ്ങു വല്ല ഗോഡും പോലീസും. ഇവിടെയിങ്ങു ജാതകംകൊടാനു പറഞ്ഞു പപ്പു നിന്നോണ്ടു. വഴിയെ പെരേയുള്ളുവെങ്കിലും തക്കടത്തു് തക്കപ്പോ തക്കതു ചൊല്ലിക്കൊണ്ടില്ലംകി കൊച്ചമ്മ കേട്ടിട്ടില്ല പാട്ടു്

കാലം കലിയുഗമല്ലോ
കോലം പലതുണ്ടു കാണാൻ
മേലോപൊറ്റുപാനോരേടത്തുമൊട്ടും

പിന്നത്തെ എന്തരോ? കൊച്ചമ്മ കൊച്ചമ്മ കേറിത്തപസ്സിനും മറ്റും വേഷം കെട്ടുട്ടാ നാടു പെലരുന്ന എങ്ങനെന്നോ?

സര: പപ്പുപ്പിള്ള ഭവസാഗരം എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?

പപ്പു: ഏ വള്ളത്തികേറുവം ഒക്കെ കേട്ടിട്ടില്ലോ!

കാനകനീലി കാളിത്തണ്ടാത്തി!
താവരമുണ്ടോ തക്കിമടിത്തു.

സര: ഷേ! അതാണോ ഭവസാഗരം, നാം കാണുന്ന ഈ പ്രപഞ്ചം...

പപ്പു: ഈ കള്ള പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ വേദാന്തങ്ങളു് പപ്പുവിനു കേൾക്കണ്ട. ഇന്നലെ ഇവിടെ ആരോ ചിലരു വന്നല്ലോ. അതെന്തിരെന്നു്...

സര: പോടൊ? തന്റെടത്തു പറഞ്ഞാൽ താൻ എല്ലാടത്തും ഉടനെ കൊണ്ടോടും. അച്ഛൻ എന്നെ കൊല്ലാനും വരും.

സമസ്തകല്യാണമുണാംബുരാശി-
സ്ത്രീതാമുഖാംഭോരഹ ചഞ്ചലികോ.

ഞാൻ നാമം ജപിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. താൻ പോവു. എനിക്കു ആരും വേണ്ട. താൻ കേട്ടിട്ടില്ലോ വല്ല യോഗികളെന്ന്. അതിലൊന്നാവാന്നാണു് എന്റെ ഭാവം.

പപ്പു: തപസ്സിനും ഒരു കയ്യാളൊക്കെ വേണ്ടേട്ടോ. അതു പപ്പുവായിക്കൊള്ളാം. പിന്നെക്കൊണ്ടോടുന്ന കാര്യം. അതില്ലെങ്കിൽ ലോഗം എങ്ങനെ കൊച്ചമ്മ പുലരുന്നതു്. നാരദൻ, നാരദൻ, ശ്രീനാരദകവിവരായ നാരദൻ വലുകവിയായി. എന്തിട്ടുദ്രേഹത്തിന് ഇങ്ങനെ നേദുങ്ങളും കൊണ്ടു ചൊരിഞ്ഞുനല്ലോ. അപ്പോപ്പിന്നെ കൊച്ചമ്മ തപസ്സിയും പപ്പു കയ്യാളുമായാൽ വരുല്ലോ നേദുങ്ങളു്? എങ്കിലും ഇന്നലത്തേതിതിരി കേട്ടേച്ചു പോയെങ്കിൽ പപ്പുവിനൊരാച്ചായി!

സര: എടാ ഒരു ധര പള്ളിക്കുടത്തിൽ വന്നിരുന്നു. അയാളുടെ ആളുകൾ ഇന്നലെ ജാതകം വാങ്ങാൻ...

പപ്പു: എന്താത്! എന്തരു കൊച്ചമ്മാ? ജാതകം വാങ്ങിക്കാൻ ധാരയോ?

സര: അതേടൊ ശീമധര. നല്ല വെള്ളക്കാരൻ. പത്തായിരം രൂപാ ശമ്പളം. നമുക്കിപ്പോൾ എവിടെ ചെന്നെങ്കിലും പൊറുക്കണമെന്നല്ലാതെ...

പപ്പു: അപ്പൊക്കൊച്ചമ്മാ, ജാതിയും കലവുമോ.

സര: ജാതിയേതെടോ! ജാതി ചെമ്പകവല്ലികാ എന്നൊക്കെ ഉള്ളു. താൻ ആരുടെ അടുത്തും പറയരുതു്.

പപ്പു: ഞാനോ? കൊച്ചമ്മ തപസ്സിനിരിക്കുമ്പോ ഞാൻ വല്ലോരുടേമടുത്തു കിണ്ണാരിക്കാനോ? അപ്പോക്കൊച്ചമ്മ ശീമയിപ്പോയാലു്?

സര: അതു് തീർച്ചയാകട്ടെടോ. എനിക്കൊരു ചായ്വും വേണ്ട മാളികേം വേണ്ടാ. കദാവാരണാസ്യാമവതി നിവരം—അങ്ങനെ പാർത്താൽ മതി.

പപ്പു: അപ്പോപ്പിന്നെ ഈ പള്ളിയിലെ പുസ്തകങ്ങളു മുന്പെ വച്ചിരിക്കുന്നതോ?

സര: അതൊക്കെ നമുക്കു പഞ്ചാഗ്നിയീടണ്ടയോ?

പപ്പു: അപ്പോട്ടൊരു കേറി മീശോമുറുക്കി നിന്നോണ്ടാലോ?

സര: തപസ്സു വേണ്ടെന്നു വെല്ലാം.

പപ്പു: എന്റെ പൊന്നു കൊച്ചമ്മാ അപ്പം ബട്ടുള്ളരു വേലയ്ക്ക്...

സര: താൻ തന്നെ. ഓടിപ്പോവു ഓടിപ്പോവു. അമ്മാവൻ അന്വേഷിക്കും. ഇതാ അവിടുത്തെ ചേട്ടൻ വരുന്നു.

(പപ്പു ഓടുന്നു. കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള പ്രവേശിക്കുന്നു. പപ്പു അയാളെ തടഞ്ഞുനിറുത്തുന്നു.)

പപ്പു: (തടഞ്ഞുനിറുത്തി) അങ്ങനേ അങ്ങോട്ടു കേറണ്ട. ദൊരെയൊണ് ഇന്നലെ ജാതകം മേടിച്ചതു്. ശമ്പളം ആയിരം. നമുക്കു് അതിനൊന്നും ഗതിയില്ല.

കൊച്ചു: ഷീ പോടാ (തള്ളുന്നു)

പപ്പു: ഇതാ പപ്പു ബട്ടുള്ളരു (പോകുന്നു)

സര: (കാവിവസ്ത്രവും ഭ്രൂവും കളഞ്ഞു് പരിപ്പു ജാഗ്രതയോടുകൂടിയിരിക്കുന്നു). Actions sensations and states of feelings...

കൊച്ചു: എന്റെ സരസ്വതി...

സരസ്വ: occurring together or in close succession.

കൊച്ചു: വലിയ നയജന്തയായോ? ഞാൻ എടുത്തു കളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നടന്ന കുട്ടിയല്ലോ.

സരസ്വ: Tend to grow together or cohere in such a way...

കൊച്ചു: ഇതാണിപ്പോഴത്തെ വേ (പുസ്തകം പിടിച്ചു പറിച്ചു ദൂരത്തുവെക്കുന്നു).

സര: ഇതു നല്ല മര്യാദ തന്നെ. ഒരുത്തിയുടെ അന്തർഗൃതമറിയാതെ ഒരു പുരുഷൻ പ്രവർത്തിച്ചുകൂടെന്നു ചേട്ടൻ പറിച്ചിട്ടില്ല.

കൊച്ചു: മര്യാദയ്ക്ക് അവിടുന്ന് പ്രഹസർ ആകണ്ടാ. അച്ഛന്റെ ഉപേക്ഷകൊണ്ടു നിങ്ങൾ കുറച്ചു നെളിയുന്നു. കണ്ടുവരല്ലോ ഇങ്ങോട്ടു കേറുന്നതു് മാറ്റാരും അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു നിങ്ങളാരും ശങ്കിക്കേണ്ട. അച്ഛന്റെ ആണത്തവും പാടെ പൊഴിഞ്ഞു പോയിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൈഷ്ണവത്വം ശിവത്വമാവുമ്പോ ഈ മുണ്ടയ ബ്രഹ്മാണ്യം ഭ്രൂമാണ്. മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളുൻ ഇന്നലെ ജാതകത്തിനു വന്നതു് ആരെന്ന് പപ്പൻ പറഞ്ഞു.

സര: ഒരു ധര എന്നല്ലോ അവൻ പറഞ്ഞതു്?

കൊച്ചു: ആഹാ! അത്രാവരെയായോ അപ്പോൾ? അപ്പോൾ അച്ഛൻ വരാത്തതു നന്നായി. അവനോന്റെ ജാതി സ്വജനം എന്നുള്ളതൊക്കെ അപ്പോൾ പുല്ലെന്നോ?

സര: ഇതൊക്കെ എന്റെ അടുത്തെത്തിനു ചോദിക്കുന്നു?

കൊച്ചു: എന്നാൽ പിന്നെ എന്റെ അപേക്ഷയ്ക്കൊരു മറ്റുപടി തീർച്ചയായി പറയുക. ഞാൻ ഒന്നു പറഞ്ഞേയ്ക്കാം. വല്ലവരും ഇതിനകത്തു കേറുന്നെങ്കിൽ ധരയാകട്ടെ തിരയാകട്ടെ പിന്നത്തെ പുരം കണ്ടറിയാം. ധരശ്ശിണിയായിക്കളയാമെന്നായിരിക്കും മോഹം.

സര: ലോകത്തു കാറ്റും കടിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്നവർ കോട്ടും പാപ്പാറസ്സും കഴുത്തേലയും കെട്ടുമ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കു ധരശ്ശിണിമാരായിക്കൂടാത്തതെന്തു്?

കൊച്ചു: അതേ, നിങ്ങൾ കാറ്റുകടിക്കുകയല്ലാ, നേടിക്കെട്ടിച്ചു വീട്ടിൽ കാലുന്നാൻ തറയില്ല ഈ പൊണ്ണബുവാങ്ങൾ ഒരുത്തൻ അടിമപ്പെടുന്നതുവരെ.

സര: എല്ലാവരും അടിമപ്പെടുകതന്നെ. ഒരു വർഗ്ഗവും സ്വാതന്ത്ര്യക്കാരെന്നു നടിക്കേണ്ട. ചുറ്റുപാടു ലോകം നാം കാണുന്നതല്ലേ.

(ശങ്കരപ്പിള്ള പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശങ്ക: സരസ്വതി! ആ സായുനെ ഒന്നു ഞാൻ കണ്ടു ചുവരാം. (തിരിഞ്ഞു നോക്കി കൊച്ചുകിട്ടു പിള്ളയു കണ്ടു്) നീ എപ്പോൾ വന്നു?

കൊച്ചു: ഇപ്പത്തന്നെ. ഏതു സായിപ്പിനെക്കാണുന്നു? ഇതൊന്നും നമുക്കു കൊള്ളല്ല. ഈ കഞ്ഞുങ്ങൾ ഏതു കാടു കയറാനും തയാർ. സ്റ്റേഹം കൊണ്ടു് അമ്മാവൻ എല്ലാത്തിനും വഴിപ്പെടുത്തുതു്. കാലക്ഷേപത്തിനു ബുദ്ധിമുട്ടില്ല. അവസ്ഥയിൽ കഴിയാം. പിന്നെ ഒരു പെണ്ണിനെ ബലികഴിക്കുന്നതു കുറച്ചിലാണ്.

ശങ്ക: പെണ്ണിനെ ബലികഴിക്കുകയോ? നീ കാലത്തെ എവിടുന്ന്വരുന്നു?

കൊച്ചു: വല്ല കോടനീരാഴിയിലും നിന്നു തന്നെ എന്നു വെച്ചുകൊള്ളണം.

ശങ്ക: അതേ, ഇന്നലെ കണ്ടു കാഴ്ചയ്ക്ക് അങ്ങനെയും വന്നേയ്ക്കാം. ഞങ്ങളുടെ പാടു ഞങ്ങൾക്കു്. നിങ്ങളുടെ വഴി നിങ്ങൾക്കു്. അങ്ങനെ കഴിയട്ടെ അപ്പനെ!

കൊച്ചു: കോട്ടും ചട്ടവും അതു സമ്മതിക്കേണ്ടയോ?

സര: നിങ്ങളെത്തിനു ശബ്ദമുണ്ടോ? എന്തോ പറഞ്ഞു കാര്യം ഒന്നും അറിയാതെയും സാധ്യം ഏതെന്നു ഒരു നിശ്ചയവും കൂടാതെയും രണ്ടുപേരും ഇടഞ്ഞു് അന്തർഗതങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ട. അച്ഛൻ പോയിവരണം.

കൊച്ചു: അപ്പോൾ എന്റെ അപേക്ഷ.

സര: അച്ഛൻ പോകുന്നതു ചേട്ടന്റെ അപേക്ഷയുമായി എന്തു സംബന്ധം?

കൊച്ചു: അപ്പറഞ്ഞ പ്രവൃത്തിയോടുള്ള സംബന്ധം തന്നെ.

സര: ചേട്ടന്റെ കാര്യത്തിനു അമ്മാവനു്കൂടുതലുപറഞ്ഞു തീരുമാനമുണ്ടാക്കണം.

(പപ്പു പ്രവേശിക്കുന്നു).

പപ്പു: വലിയങ്ങുന്നു വരുന്നു. നിങ്ങളു ചുമ്മാ ചീറ്റിക്കൊടുത്തു ചള്ളുവെട്ടാതിൻ.

ശങ്ക: (പപ്പുവിനെ പ്രഹരിക്കുവാൻ കയ്യോങ്ങുന്നു).

പപ്പു: ചോറ്റു തരുന്നവർക്കല്ലാണ്ടു അതിനൊന്നിനും അധികാരമില്ല. പിന്നെ ബട്ടുള്ളരുദ്യോഗം പപ്പൻ രാജി വച്ചിട്ടും മറ്റുമില്ല. ഉണ്ടോ കൊച്ചു കൊച്ചമ്മാ? അങ്ങുന്നിങ്ങനെ പോയി ദൊരയെ കണ്ടേച്ചു വന്നുടണം. പപ്പൻ വല്ലങ്ങത്തെ അങ്ങനെ കൊണ്ടുവന്നു ശരക്കു വയ്ക്കാം.

കൊച്ചു: എടാ ഉണ്ണിണ ചോറ്റിൽ മണ്ണിടുന്ന പരമ വഞ്ചക! നീ അപ്പോൾ...

പപ്പു: ഞാനപ്പോ കൊച്ചമ്മയുടെ തപസ്സിനു കയ്യാളു് കേക്കണം അങ്ങോട്ടു്

(ശങ്കരപ്പിള്ളയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു് പപ്പു പോകുന്നു. കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ള പ്രണയവാനായിട്ടു മുട്ടുകുത്തി).

സരസ്വ! ഇവനെ അപ്പോൾ കാലനായി വിടാൻ എദയകാറിനും വരുതു്. ഇവന്റെ പരിപ്പും നിലയുമെല്ലാം സരസ്വ എന്നുള്ള ഒരേ ചിന്തകൊണ്ടു നഷ്ടമായി. ഈ ആലംബം കിട്ടാത്താൽ ഇവൻ ഗതികെട്ടവനായിപ്പോകും. സാഞ്ചെയ്തു്, ശീമക്കാരെന്തു്? അങ്ങോട്ടു ദാസ്യം അനുഷ്ഠിക്കാൻ തയാറുള്ള പ്രണയവാനേയാണു ഭർത്താവായി കിട്ടേണ്ടതു്. സരസ്വ ഇവൻ ഭ്രൂിയും സ്വർഗ്ഗവും, സൌഭാഗ്യവും, സമ്പത്തും, സുഖവും, മോക്ഷവും ആണു്. രക്ഷിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഇതാ ഇവിടെ തലയറഞ്ഞു ഞാൻ ചാകാൻ തയാർ ആണു്. ജന്മഹേതുവായ അച്ഛന്റെ ഭവനംതന്നെ ഇവന്റെ ശൂശാന്മാരായിത്തീരട്ടെ.

സര: ചേട്ടാ. ഇതെന്തു നിലകേട്ടു! പുരുഷത്വം കൈക്കൊള്ളണം, ചേട്ടൻ ഞാൻ സ്വർഗ്ഗം, മോക്ഷം, സൌഭാഗ്യം എന്നു ചില തോന്നലുകൾ ഉള്ളതു പോലെ ഒന്നും എന്റെ മനസ്സിൽ സൂടപ്പെട്ടിട്ടില്ല. എനിക്കു വിദ്യാഭ്യാസമല്ലാതെ ഇപ്പോൾ ജീവിതശ്രമം ഒന്നുമില്ല. എന്തെ ക്ലേശിച്ചിരിക്കതു്. ഇതാ അമ്മാവൻ... (ഗോവിന്ദൻ തമ്പി പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഗോവി: എടാ ചെറുക്കാ ഇതെന്തു സുഖക്കേടെന്നോ?

(കർട്ടൻ)

നെടുംകോയിക്കൽ വീട്.

രായിരപ്പണിക്കരും മകൻ രമാചന്ദ്രനും പ്രവേശിക്കുന്നു.

രായിര: കുട്ടാ എന്റെ ഇഷ്ടം അനുസരിച്ചതന്നെ നീ നടക്കണം.

രമാ: അച്ഛന്റെ ഇഷ്ടം അനുസരിച്ച് ഒരു അറനിയെ പരീക്ഷകൾ ജയിച്ച ഡിപ്ലോമാ കൊണ്ടുതന്നെ ഒരു വലിയ ഗ്രന്ഥം കുത്തിക്കെട്ടാൻ നേടിയുണ്ട്. ഇനിയെങ്കിലും എന്റെ ഒരിഷ്ടം സാധിച്ചതന്നുകൂടെ?

രായിര: ജീവാവസാനം വരെ എന്റെ ഹിതമനുസരിച്ചു നടക്കുന്നതാണ് ഗുരുത്വം. നിനക്കു ഞാനും എനിക്കു നീയും എന്നു ദൈവം ശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ എന്തോ ഭഗവന്മതത്തിന്റെ രഹസ്യമുണ്ട്. ഇന്നുതന്നെ ഭാഷ്യം മുറുക്കുക. അതിശുഭ ദിവസം. സന്ധ്യയ്ക്കു മുമ്പു ബോട്ടിറക്കിയേക്കാം. തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു തിരിക്കുക. വക്കീൽ പണിയിൽ നീ മുന്നിട്ടു നിന്നില്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ മാനക്ഷയവും മനോവേദനയും ഞാൻ സഹിച്ചുകൊള്ളാം. ഒരു ക്ഷേത്രത്തിനാകട്ടെ ധർമ്മത്തിനാകട്ടെ വിദ്യാലയത്തിനാകട്ടെ ഒറ്റ ചില്ലിക്കാശു പോലും ഒഴിക്കാതെ എത്ര ലക്ഷമുണ്ടെന്നു കണ്ടുവല്ലോ. അത്രയും നിനക്കെന്നു വിൽ എഴുതിവെച്ചിരിക്കുന്നതു നീ കണ്ടില്ലേ? അനുഗ്രഹത്തോടുകൂടി പോവുക.

രമാ: എന്തു കഷ്ടമാണച്ഛാ! ഒന്നോ രണ്ടോ ആളു മൂക്കും ചാണ്ടി ഭൂസ്വർഗ്ഗഭേദബോധം കൂടാതെ ഇരിക്കുക. എന്നിട്ടു മറ്റുള്ളവൻ അവരുടെ പീഠം ചുമക്കുന്ന ആൽത്തറയ്ക്കു താഴത്തുനിന്ന് ആരും കാണാപ്പൊളികൾ കണ്ണുക്ഷോഭം ചെയ്യണം. എന്റെ മനോഗതിക്കു ആ കച്ചവടം രുചിക്കുന്നില്ല. നിയമങ്ങളെന്നു പറയുന്നത് ബ്രഹ്മാവു സൃഷ്ടിച്ചതായാലും കേവലം വഞ്ചനസൂതികൾ. ആ വലിയേടത്തെ ഉലഹന്നാൻ മാപ്പിള ആയിരം ഏക്കർ തെളിഞ്ഞ പുതുവൽ ലക്ഷം രൂപയ്ക്ക് ഇങ്ങോട്ടു വിട്ടുതരാമെന്നു പറയുന്നു. ഒരു ലക്ഷം കൂടി കൈയിൽ ഏല്പിക്കുക. എത്രയോ ജനങ്ങൾക്ക് ഉപകാരമായിത്തീരും. പത്താം കൊല്ലത്തിൽ സകല ചിലവും കഴിച്ച് പത്തുലക്ഷത്തിൽപരം ഇങ്ങോട്ടേൾപ്പിക്കാം.

രായി: പോ പോ നിന്റെ സ്വപ്നങ്ങളൊന്നും എനിക്കു കേൾക്കണ്ട. രണ്ടുലക്ഷം ഉണ്ടാക്കാനുള്ള അരിഷ്ടത നീ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അമ്പതിനായിരത്തോളവും നിനക്കായി ഇതുവരെ ചിലവായിട്ടുണ്ട്.

രമാ: നിറഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ബാറിൽ ഞാൻ ചെന്നാൽ ഉന്തിത്തള്ളി മുന്നോട്ടുവരാൻ എത്ര കൊല്ലം ചെല്ലുമെന്നോ? ആരുടെയെല്ലാം പ്രീതിക്കായി മുക്കിൽ വിരൽ തള്ളണം. കോർട്ടിലെ ശിപായി പോലും അച്ഛന്റെ ലക്ഷത്തിനു മുകളിലുള്ള യജമാനനായി നടിക്കും. “ഉത്തരവാകുന്നു” എന്ന് ജഡ്ജിമാരുടെ ആജ്ഞാവാഹകനായി വന്നു പറഞ്ഞിട്ടു നടകൊള്ളുന്ന അവന്റെ വാലായിട്ടു നമ്മുടെ മഹാകലാബിരുദസ്സഞ്ചികളും പേരി പാഞ്ഞെത്തണം. എന്തെല്ലാം അപ്രശംസകളും കടസ്സനങ്ങളും തൊണ്ണൂറുകൊണ്ടു നെഞ്ചു പിളർപ്പിച്ചു വിഴങ്ങേണ്ടി വരുമെന്നോ?

രായി: തോട്ടക്കൃഷിക്കിറങ്ങിയാൽ ഹരിശ്ചന്ദ്രന്മാരോടുകൂടി നടമാടി ആകാശത്തിൽ നിന്നു പാരിജാതം വർഷിപ്പിക്കാം, എന്നായിരിക്കും നിന്റെ ഭ്രമം. ആ കൂർത്ത നാവും കൊണ്ട് ജഡ്ജിമാരോടു വക്കാണത്തിനുതന്നെ നീ പുറപ്പെടണം.

രമാ: ഇങ്ങനെ നിർബന്ധിക്കരുതച്ഛാ; മനുഷ്യരുടെ അഭിരുചികൾ അനുസരിച്ചു ജീവിത വ്യാപാരങ്ങൾ തുടർന്നില്ലെങ്കിൽ തോൽവി നിശ്ചയമാണ്. നാം ഈ പ്രമാണം ഗ്രഹിക്കാതെ നശിച്ചു പോകുന്നു.

രായി: എന്നാൽ ജയത്തിനുള്ള വഴി അവനവന്റെ ശ്രമം കൊണ്ടുതന്നെ സാധ്യമാവട്ടെ. ഇതുവരെ ഞാൻ സഹായിച്ചു. ഇനി സ്വാശ്രയം കൊണ്ടുള്ള സ്വർഗ്ഗവിജയമാകട്ടെ.

രമാ: ധർമ്മമായിട്ടാണോ അച്ഛൻ സഹായിച്ചത്?

രായി: അല്ല. കർത്തവ്യമായിട്ട്.

രമാ: ഇനി അപ്പോൾ...

രായി: നീ വിദ്യാസമ്പന്നൻ ആകുകൊണ്ട് എല്ലായിടത്തും ജയിക്കേണ്ടവനല്ലയോ? ജനങ്ങളുടെ പൂജ പുറക്കേ എത്തും. ഞാനോ നിധിസൂക്ഷിക്കുന്ന കരുട്ടു ഭൂതത്താൻ. നിന്റെ അമ്മയെ സ്തരിച്ച് അധികം പറയുന്നില്ല.

രമാ: അച്ഛന്റെ ഗുണപുരത്തെ സ്തരിച്ചു ഞാനും വാദിക്കുന്നില്ല. പുരുഷപ്രയത്നം എന്തുഫലത്തെ ഉണ്ടാക്കുമെന്ന് ഞാൻ പോയി നോക്കട്ടെ.

രായി: എങ്ങോട്ടാണ് യാത്രയെന്നു ഞാനും കൂടി കേൾക്കട്ടെ. നിന്റെ ഈ വീരയാത്രയിൽ വരണം സംഭവിക്കുന്ന ഒരു ശകനം ഞാൻ കാണുന്നു. അല്ലാതെ പരമാദിമാനിയായ നീ ഒരു കാര്യത്തിലും ഒരു ചുവടു മുന്നോട്ടു വൈക്കുകയില്ല. ഒരു കാപ്പിക്ക് രൂപാ കാൽ, ഒരു നല്ല ഊണിനു രൂപാ അര എന്നിങ്ങനെ കാലം. കടം കിട്ടണമെങ്കിൽ നിനക്കു പക്ഷേ, ആവശ്യപ്പെടുന്നത് കിട്ടിയേക്കാം. പ്രോനോട്ട് ഒന്നിറക്കേണ്ടി വരും. നിലത്തു നോക്കിമാത്രം നടന്നാൽ അബദ്ധം പക്ഷേ, കുറഞ്ഞിരിക്കും.

രമാ: ഞാൻ സ്വർവധു തിലകങ്ങളോടു ചേർന്നു ദേശസഞ്ചാരം പോലും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

രായി: ശരി, ശരി. എന്നുവരികിലും വല്ല മുദുമേനിയിലും ചെന്നു മുട്ടരുത്.

രമാ: എത്ര സൂര്യപടക്കൈക്കാരികൾക്കു ഞാൻ കൈ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. അച്ഛൻ ഇങ്ങനെ എന്നെ കളിയാക്കി അയയ്ക്കരുത്.

രായി: ഐ! അങ്ങനെയല്ല! തന്നോടു ശബ്ദംകൂടി പിരിയാൻ ഞാനാളല്ല. താൻ എനിക്കു വിധിക്കുന്ന ഏകാകിത്വത്തെ സഹർഷം പുലർത്തിക്കൊള്ളാമെന്നുള്ള ഗൌരവത്തെ ഞാൻ പ്രകടിപ്പിക്കുകയാണ്.

രമാ: അച്ഛൻ എന്നോടു ദേഷ്യമില്ലല്ലോ.

രായി: ഹൈ! അതും അതിന്റെ വിപരീതവും, രണ്ടുമില്ല. താൻ പോയി കൊടിയേടുക. എന്റെ വക കണ്ടവൻ കൊണ്ടുപോകട്ടെ. (പോകുന്നു)

രമാ: ഇത് ചില നോവലുകളിലും ഡ്രാമാകളിലും വായിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ കലാശിച്ചു കൂടിയിരിക്കുന്നു. വിൽ പോക്കെന്നാണ് ഒടുവിൽ സൂചിപ്പിച്ചത്. അച്ഛന്റെ ഈ ശാഠ്യത്തിന് നമ്മുടെ വീര്യമൊന്നു കാട്ടണം. പഠിപ്പിനുതന്നിൽ ഏതാനും നമ്മുടെ കൈയിലും ബാക്കിയുണ്ട്. രണ്ടുലക്ഷം മുതലെന്നു വച്ച് ഒരു കമ്പനി തുടങ്ങിക്കളയാം. നെടുങ്കോയിക്കലൈ പേരു കേൾക്കുമ്പോൾ ഓഹരിക്കാർ പാഞ്ഞെത്തും. ഒരു വിദഗ്ദ്ധൻ മാനേജരെക്കൂടി തല്ലാലത്തേക്കു വരുത്തിക്കളയാം, അച്ഛൻ വാശിക്ക്! ഷൂ! പക്ഷേ, ഈ ശാന്തഭാവക്കാരെ പേടിക്കണം. നിർദ്ധനത്വം പുരുഷത്വത്തിന്റെ മാറ്ററിവാറുള്ള ഒരകല്പ്—പുത്തൻ രീതിയിൽ, ഇംഗ്ലണ്ടിലെ മട്ടിൽ അഡ്വർട്ടൈസ് ചെയ്യുമ്പോൾ ഒന്നാം പതി വരിക്കാരായി ladies തന്നെ എത്തും. അഹഹ! അച്ഛൻ സാധു, ലോകം കണ്ടിട്ടില്ല. ഉറച്ചു ജാമ്യം! ലാഭകരമായ നിക്ഷേപം! വിദഗ്ദ്ധഭരണം! സ്വദേശീയ പരിശ്രമം! ഭദ്രതരസമ്പാദ്യം, സത്യാസ്ഥിവാർത്താലുള്ള ഫലപ്രളയം എന്നെല്ലാം നോക്കണം. (ചിന്തിച്ചിട്ട്) ഇതൊന്നും പോരാ. നല്ല ഒന്നാംതരം മിരട്ടൻ നോട്ടീസുപകർത്തി ഗംഭീര മണിപ്രവാളത്തിൽ തർജ്ജമ ചെയ്യിച്ചേക്കാം. പോട്ടെ, അതിനു ഫീസ് വല്ല പിടിക്കാൻ കാവ്യക്കാരനും രൂപാ 200 പണമിറക്കണം. എന്നാലേ പലപണിയും പരിഷ്കാരത്തിൽ വരൂ. നാട്ടുകാർ പഠിക്കട്ടെ. നാം കൊടുക്കും പാഠം! ഓ, ജാളി-ജാളി-ജാളി (എന്നു പാടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നു).

(കർട്ടൻ)

രംഗം ൬

മുണ്ടയത്തു ഭവനത്തിന്റെ മുൻവശമുള്ള നിരയ്ക്ക്.

(യൂറോപ്യൻ വേഷത്തിൽ രമാചന്ദ്രൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രമാ: അച്ഛന്റെ ശാപം എന്നെ പിന്തുടരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. കോട്ടയം, ആലപ്പുഴ, കൊല്ലം എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ കമ്പനിക്കു വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്തു. വഴിക്കുറച്ച നമ്മുടെ ബാഗ്ഗേജുകൾ കോട്ടയം കോളേജിലും, മടങ്ങിപ്പോകുവാൻ ഒരു പെസെയും കയ്യിലും ഇല്ല. അച്ഛൻ പറഞ്ഞതു പോലുള്ള അഭിമാനം കൊണ്ട് ഒരിടത്തും കേറുവാൻ പരമാർത്ഥം പറയുവാൻ തോന്നുന്നില്ല. ഇതാ ഈ കാരണമേ ഭവനം മുണ്ടയത്തുവിട്ടു എന്നല്ലേ ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞു കേട്ടത്. ഇവിടെ അച്ഛന്റെ കാരണമേ പേഷ്യർ അധികൃതന്മാർക്ക് താമസിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉണ്ടിട്ടു ദിവസം രണ്ടായി. തല കറങ്ങിയിരുന്നു. കളിയും ആഹാരവും ഇല്ലാത്തതാൽ മനുഷ്യൻ മൃതപ്രായം. (ഭവനപ്പടി കടന്നു തളത്തിലെ വരാന്തയിൽ കയറുന്നു.)

സര: (പ്രവേശിച്ച് ആത്മഗതം) ഗൃഹപ്പിഴയായി. ഇതാ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ സായ്ക്ക് തന്നെ ഇങ്ങോട്ടുകേറുന്നു. അമ്മാവൻ തലയിൽ തീകോരി ഇടാൻ വന്നിട്ടു എന്തോ തല്ലലും ഒന്നടങ്ങിപ്പോയിരിക്കുകയാണ്. ഈ വർത്തമാനം ഇപ്പോൾ ആരെങ്കിലും അവിടെ കൊണ്ടുപോയി കൊള്ളിക്കണം. അല്ലേ! ഇയാൾ കൂസൽ കൂടാതെ ഇനി ഇപ്പോൾ അടുക്കളയിലും കേറും. ഭ്രാന്തനാകുമ്പോഴേക്കും ചാടിപ്പോകുന്നതോ എന്തോ? രണ്ടുമുന്നടിവസ്ത്രമായി ശിരശാത്രി ഉപവാസം കിടന്നു വരുന്നതുപോലെ സ്വരൂപം പ്രാകൃതം. മുഖത്തു നല്ല അഭിമാനം. പ്രഭുവുമാ ഉണ്ട്. പടിപ്പും ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാം. വരവിലും നിലയിലും ഒരു പരിഷ്കാരത്തേക്കുണ്ടുണ്ട്. ചുണ്ടു വിറയുന്നു. കണ്ണിമകൾ ത്രസിച്ചുകയുന്നു.

രമാ: (ആത്മഗതം) ഭഗവാനേ! അകം കത്തി ജ്വലകൾ മേല്പോട്ടു കയറുന്നു. നാവു കീഴോട്ടു മർന്നു പോകുന്നു. ലോകം കറങ്ങിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഈ സാധു കട്ടിയുടെ മുമ്പിൽ പച്ചു എന്നിങ്ങനെ വല്ല അപകടവും പറിയേക്കാം. ഇംഗ്ലണ്ടു സന്ദർശകൻ ഹാ! പൊടിയും പശയും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. കൊണ്ടു ചിന്തകൾ—ചിന്തകൾ തുടരാൻ ശക്തിയില്ലാതെ ബുദ്ധി മന്ദിക്കുന്നു. (പ്രകാശം) ഇത്ര വെള്ളം കിട്ടിയെങ്കിൽ താല്പര്യം ഇല്ല (ഉറക്കം) വെള്ളം... (വീഴാൻ തുടങ്ങുന്നു.)

സര: (ആത്മഗതം) കഷ്ടം ഏതോ നല്ല അച്ഛനമ്മമാരുടെ സന്താനമാണിത്. അതു സംശയം ഇല്ല എന്നു അന്തർഭൂതം പറയുന്നു. അമ്മയെ വിളിക്കുകയോ? അവർ അന്യജാതിയെന്നു ശഠിച്ചു പുറത്താക്കിക്കളയും. അച്ഛൻ ഇവിടെ ഇല്ലല്ലോ അയ്യോ! കഷ്ടം ഇതാമുഖം രക്തശൃംഗമാകുന്നു. ചുണ്ടു കരുവാളിക്കുന്നു (അസ്സുവിവേകിനിയായി സരസു മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നു.)

രമാ: അച്ഛാ! ക്ഷമിക്കണം—ക്ഷമിക്കണം—ഞാ... ഞാ... (വീഴുന്നു. സരസതി താങ്ങി സംഭ്രമത്തോടുകൂടി ചുറ്റും നോക്കുന്നു.)

സര: (യുവാവെ ഹസ്താവരണം ചെയ്തു) എനിക്കു താങ്ങാനും അങ്ങോട്ടു നീക്കിക്കിടത്താനും ശക്തിയില്ല. വല്ലവരും കണ്ടാൽ എന്തു പറയും. വരുന്നതു വരട്ടെ. ഈശ്വരല്ലേ എല്ലാത്തിനും സാക്ഷി! (തളപ്പടിയിൽ ഒരുവിധം നീക്കിക്കിടത്തി ചില പുസ്തകങ്ങൾ എടുത്തു തലയണയാക്കുന്നു. രംഗത്തിൽനിന്നും മഞ്ഞു കിണ്ടിയിൽ വെള്ളവുമായി മടങ്ങിയെത്തി)

സര: ഈ കേസിലെ First aid ഇതുതന്നെയല്ലേ? മുഖത്തു കുറച്ചു വെള്ളം തളിച്ചു പല്ലു വിടുർത്തി വെള്ളം കൊടുക്കുന്നു)

രമാ: ആ! വിശ്വംഭരോ! കുറച്ചു കൂടി (പിന്നെയും വെള്ളം കൊടുക്കുന്നു)

രമാ: (പല ദീർഘശ്വാസങ്ങളോടെ ഉണർന്നിരുന്ന) ഇതു സ്വർഗ്ഗമോ മായാവികളുടെ മണ്ഡലമോ?

സര: രണ്ടുമല്ല. മനുഷ്യരുടെ കഷ്ടതാ രംഗമായുള്ള ഭൂമി തന്നെയാണിത്.

രമാ: ഹാ! തേജസ്വിനി! ഈ സ്വർഗ്ഗത്തിലെ അമൃതപുഴിതമായുള്ള വായുശ്വാസനം എനിക്കു ലഭ്യമായിരിക്കുന്നു ഭ്രാന്തൻ നിർവൃത്തിയുടെ തെളിവായിരിക്കുമ്പോൾ എന്താണിങ്ങനെ വ്യാജം കൊണ്ടെന്നു വഞ്ചിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നതു്?

സര: (ആത്മഗതം) ഇയാൾ ബോധക്ഷയത്തിൽ തന്നെ ഇരിക്കുന്നുവോ അതോ ഇങ്ങോട്ടു പ്രണയം കൊണ്ടാടാൻ മര്യാദകേടു അനുഷ്ഠിക്കുന്നുവോ? എന്തായാലും ആതിഥ്യം നാം ശരിയായി അനുവർത്തിക്കുക. (പ്രകാശം) അല്ല ശ്രീ പത്മനാഭ സങ്കേതത്തിലെ മുണ്ടയത്തു ഭവനമാണിത്.

രമാ: അങ്ങനെ പറയൂ. സാക്ഷാൽ വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കാണ് എന്റെ ഭ്രാന്തനാലത്തിലെ സൽകൃത്യം എന്നെ എത്തിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അവിടുത്തെ മഹാലക്ഷ്മി തന്നെ വിഷ്ണുസായുജ്യം ചേർന്നിരിക്കുന്നു എന്നെ രക്ഷിക്കുന്നു.

സര: എന്തു്? നിങ്ങൾ ക്രിസ്താനിയല്ലേ? പിന്നെന്താണ് നിങ്ങളുടെ രൂപകങ്ങളെല്ലാം ഹിന്ദുപുരാണ കഥാസംബന്ധങ്ങളായി പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതു്?

രമാ: ദേവി! സ്വർഗ്ഗം ഒന്നേയുള്ളൂ. അതിനു അധിഷ്ഠാനശക്തിയും ഒന്നത്രേ. ആ ദിവ്യശക്തിയുടെ കളഭബര തേജസ്സുകൊണ്ടു് ഇവന്റെ ഹൃദയം ഭാസ്വത്തായി ശീതളമായിരിക്കുന്നു. പൈദാഹാദി ക്ഷീണങ്ങളും ജരാനരാമൃത്യവും ഇവനു നിവർത്തിതമായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ പാദം തലോടി അഭിവാദ്യം ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ.

സര: (ആത്മഗതം) ഇദ്ദേഹം പ്രണയവദാനം തന്നെയാണു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നതു്. ചേ! ഇനി അടുത്തു നിലനിന്നു ഉചിതമല്ല. അമ്മയെ വിളിച്ചുവരുക്കാം. ഇദ്ദേഹത്തെ പുറത്താക്കാനുള്ള വൈഭവം എനിക്കില്ല. ഹൃദന്താ ഞാൻ അറിയാതെ കൃപയും ആദരവും തോന്നിപ്പോകുന്നു. ബഹുജനപ്രവാദം ദൈവവചസ്തു് എന്നുള്ള നീതി അനുസരിച്ചു എന്റെ ഹൃദയം ജാത്യാനുരക്തത്തിൽനിന്നു ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവോ?

(പപ്പൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

പപ്പ: ഹേ! ഹേ! അതുകൊള്ളാം. അതുകൊള്ളാം. പകലേതന്നെ പോക്കും വരവും തുടങ്ങി. ഇതു ശിമദാരയും മറ്റുമല്ല. പിടിച്ചുണ്ടു മാനമായിട്ടല്ലേ ഇരുത്തിരിക്കുന്നു. കൊച്ചു കൊച്ചമ്മ വിളങ്ങുന്ന തടവുണോ? കാര്യം കോളല്ല. ഇംഗ്ലീഷു പഠിപ്പിച്ചു കൊണ്ടു് ഇങ്ങനെ ഒക്കെതന്നെ വരുമായിരിക്കാം. എങ്ങനോ ആട്ടെ. ദൈവമേ മിസ്സിയേയും മിസ്സിമ്മയേയും ദൈവമേയും. ഹ! ഹ! സഹിച്ചുകൂടാത്ത പ്രണയം. രണ്ടു പേരും അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും രണ്ടു കണ്ണുകൊണ്ടും ചന്തം കുടിക്കുന്നു. ഇപ്പോ നാം ഇവിടെ നില്ക്കുന്ന ഗൃഹ മാണിയുവർഹാണർ (സലാം വച്ച് പോകുന്നു.)

രമാ: ദേവി! ബോധക്ഷയം തീർന്നുവെങ്കിലും ഒരു ചോട്ടു നടക്കാൻ ശക്തിയില്ല. ഞാൻ ഇവിടെ വെള്ളത്തും തന്നെ കുറച്ചുനേരം കിടന്നുകൊള്ളട്ടെ.

സര: (ആത്മഗതം) പപ്പുതന്നെ വന്നു കണ്ടുപോയി. അതിൽ നിന്നിനി എന്തെല്ലാം കഥ പൊട്ടിത്തൊരിക്കുന്നു? ഈ സാധുവിനെ ഇവിടെ കിടത്തിയാൽ തീർച്ചയായും അച്ഛൻ കൂടി ശബ്ദം കൂടിയേയും. ഘട്ടം അങ്ങനെത്തോണി. എങ്കിലും ഈശ്വരനല്ലേ സാക്ഷി! നമ്മുടെ ധർമ്മം നാം നിർവ്വഹിക്കണം. ഇദ്ദേഹം വിശന്നിരിക്കുകയാണ്. എന്തു ജാതിയാകട്ടെ എന്തു മതമാകട്ടെ (അകത്തോട്ടു പോകുന്നു.)

രമാ: ഭഗവാനേ! ഞാൻ എന്തു വന്നാണ് അച്ഛന്റെടുത്തു പറഞ്ഞതു്. ദേവരംഭകളോടടുത്തുണ്ടു്, കസ്യമ മൂർദ്ധയായ ഹസ്തങ്ങൾ പിടിച്ചു കയ്യിൽ കിട്ടി എന്തെല്ലാം പ്രസംഗിച്ചു പൃഷ്ഠങ്ങൾ ഇപ്പോൾ എങ്ങോട്ടു പോയോ? എന്റെ ഹൃദയം പ്രണയമകരണത്തെ വഹിക്കാൻ ഒരുക്കപ്പെട്ട ഒരു പാത്രം പോലെ, അല്ലെങ്കിൽ ആഹാരത്തിനു കൊതിക്കുന്ന ക്ഷുധാർത്തന്റെ സ്ഥിതിയിലാണ്. എന്തായാലും ഈ മഹതിയുടെ മുമ്പിൽ എന്റെ ക്ഷീണത്തിന്റെ അത്യുഗ്രരൂപത്തെ ഞാൻ പ്രകാശിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇവിടെ നിന്നും വല്ല അഭയവും നേടിക്കൊണ്ടുതന്നെ പോകണം. ഇവർ അകത്തോട്ടു പോയിരിക്കുന്നതു് എന്തിനാണാവോ? പരമാർത്ഥം പറഞ്ഞേക്കാം. ദാമ്പത്യ പ്രാരബ്ധത്തിൽ ബന്ധമായിട്ടില്ലെന്നാണു ലക്ഷണങ്ങൾ കൊണ്ടുതോന്നുന്നതു്. വല്ല അംഗീകൃത കാര്യവും ഉണ്ടെങ്കിൽ നാം ഇപ്പോൾ പരമാർത്ഥം പറഞ്ഞാലും ഇളിഭ്യനായേക്കാം.

സര: (സ്വല്പം പലഹാരവും ചായയുമായി പ്രവേശിച്ചു കൊടുത്തിട്ടു്) അത്യധികം വിശപ്പാണെന്നു പറഞ്ഞില്ലോ ആ സ്ഥിതിക്കു സ്വല്പമേ ആദ്യം കഴിക്കാവല്ലോ. ഇതാ ഇതു കഴിച്ചിട്ടു യാത്രയാവുക.

ഇച്ച: (പ്രവേശിച്ചു ആശ്ചര്യം നടിച്ചു് ആത്മഗതം) അപ്പോൾ ആ പപ്പു പറഞ്ഞതു ശരിതന്നെ. ഇതു യൂറോപ്യൻ സായിപ്പു് അല്ലല്ലോ. അഞ്ചുതെങ്ങിലേയോ തങ്കശേരിയിലേയോ വകയാണ്. എന്തായാലും ആളുകൾക്കുണ്ടോ തെറ്റുന്ന്? നോക്കണം കാപ്പിയായി. വിരുന്നായി. ഞാൻ കൊച്ചുകിട്ടു പിള്ളയ്ക്ക് ആളയച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ കാണാം ഇവിടെ ഒരു പൊടി പൂരം (മുന്നോട്ടുവന്ന്) സലാം ധരേ!

രമാ: സലാം ഇപ്പോ! ഞാൻ വല്ലാത്ത ഒരു അപകടത്തിൽ അകപ്പെട്ടുപോയി. കുറച്ചു ആഹാരം വാങ്ങി കഴിപ്പാൻ ഇങ്ങോട്ടുകേറി. ബോധംകെട്ടു പോയി.

ഇച്ച: അതേ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും ഉള്ള ബോധക്കേട്. എല്ലാവരും കേട്ടതുതന്നെ. ഇപ്പോഴും അതു നല്ലവണ്ണം കണ്ണിലും മുക്കിലും കളിയാടുന്നു.

സര: ഏ ഈശ്വരപിള്ളേ! പിന്നെ, വല്ലതും മനസ്സിൽ കരുതി വല്ലതും സൃഷ്ടിച്ചു വെറുതെ ശബ്ദം കൾ പിന്നെയുത്.

ഇച്ച: ഇല്ല കൊച്ചമ്മേ!

രമാ: ഞാൻ യാചകനായി ഇങ്ങോട്ടു കേറിയതാണ്. കേവലം ദേശാന്തരിയുടെ നിരാശ്രയത്വത്തിന്റെ നിലയിൽ.

ഇച്ച: സായിപ്പിന്റെ ചേപ്പിൽ ഒരേയ്ക്കു കിടപ്പുണ്ടോ? പുണ്യകാവേരിയിൽനിന്നു കാഞ്ചിപുരം പട്ടണത്തിൽ ബ്രഹ്മശ്രീ ആര്യനാരായണ സ്വാമിദീക്ഷിതർക്കു അമ്പത്താറു മക്കളുണ്ടായി; എങ്കിലും എല്ലാത്തിന്റെയും കാതു നാലും കണ്ണു മൂന്നും പൊട്ടായിത്തീർന്നു. എല്ലാം ഉമയാകകൊണ്ടു് ഓരോ സന്താനവും ഓരോ വഴിക്കായി ലോകത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചു് പൂർവ്വജന്മകൃതം പാപം എന്നൊക്കെ ഒരേയ്ക്കു.

രമാ: എടോ ഞാൻ ആ വകക്കാരനല്ല.

ഇച്ച: ഇങ്ങേരു വല്ല വടക്കൻ മട്ടിലല്ലോ ഭാഷ്യപുണ്യ. ശങ്കരപ്പിള്ള അങ്ങന്നു വസ്തുവിക്രയത്തിനു തക്ക ആളെത്തന്നെ കണ്ടുപിടിച്ചോണ്ടു്..

സര: (രമാചന്ദ്രനോടു്) ദേവമേയ്ക്കു ഇനി യാത്രയാവുക. വല്ലതും സഹായം കൂടി വേണമെങ്കിൽ പറയുക.

രമാ: ഞാൻ ഇപ്പോൾ പോയിവരാം. ഈ പാത്രങ്ങൾ.

സര: ഞാൻ ശുദ്ധിച്ചെയ്തിച്ചോളാം.

(രമാചന്ദ്രൻ പോകുവാൻ തുടങ്ങുന്നു. ഈച്ചര പിള്ള തടുത്തു നിറുത്തുന്നു.)

രമാ: എന്താഹേ! ഒരു മാനുവേനത്തിൽ അനുഷ്ടിക്കേണ്ട ചടങ്ങാണോ ഇതു്?

ഇച്ച: അങ്ങനെയുള്ള മാനുവേനത്തെ ഇങ്ങേർക്കു് കളങ്കപ്പെടുത്താമെങ്കിൽ മറ്റുള്ളൊരു അതിനെ തടസ്സം ചെയ്യാം. സ്വല്പം നിലക. ചിലർ കൂടി വരാനുണ്ട്.

സര: ആ പപ്പു വന്നതാണ് അന്തർത്ഥമായതു്. ഇനി ഇപ്പോൾ ആരെല്ലാം ഇങ്ങോട്ടെടുക്കുന്ന ഉള്ളിക്കണോ?

രമാ: (മുന്നോട്ടുനീങ്ങുന്നു)

ഇച്ച: തന്റെ ദൈവത്താണെന്നു നീങ്ങുതു് ഈ കുച്ചവടം ഇന്ന് ഒതുങ്ങണം.

സര: ഈശ്വരപിള്ളേ! വഴിമാറിക്കൊടുക്കൂ. ഇതിനകത്തു ആരു വരുന്നു പോകുന്നു, എന്നന്വേഷിക്കാൻ തനിക്കെന്തധികാരമെടോ?

ഇച്ച: ജാതിയുടെ നില രക്ഷിക്കാൻ എനിക്കധികാരമുണ്ട്. ഉടമസ്ഥൻ വരുന്ന വരെ ഞാനതു ചെയ്യത്തും.

രമാ: എന്തു ജാതിഹേ! അമേരിക്ക, ആഫ്രിക്ക, ജപ്പാൻ മുതലായി ഭൂലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തും നിങ്ങളുടെ ആളുകൾ സഞ്ചരിച്ചിട്ടു് എന്തു ഭൃഷ്ടി നിങ്ങൾ കല്പിക്കുന്നു?

ഇച്ച: നമ്പൂരിപ്പാടുതിരുമനസ്സിലെ അടുത്തു മറ്റുപടി ഉണർത്തിക്കാൻ തക്ക ആളിയാ വരുന്നു. (കൊച്ചുകിട്ടു പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കൊച്ച: എന്തോന്നാ ഈച്ചര പിള്ളേ ഇതു്.

ഇച്ച: എന്തോന്നെന്നോ? കള്ളനെയും തൊണ്ടിയേയും ഇതാ പിടിച്ചുപിടിക്കു ഹാജരാക്കുന്നു. വരുത്തണം വല്ലങ്ങുത്ത; ഇന്നാൾ അങ്ങു മിങ്ങും തൊടാണ്ടു് മഴ മഴങ്ങസ്യ എന്നു പോയില്ലോ. ഇപ്പോൾ—ദൈവം—ദൈവം, ലക്ഷ്യപ്രഭു, കോടീശ്വരൻ, ആയിരം ശമ്പളക്കാർൻ എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞതു്. ഇയാളാണ് അല്ലെ. ഏതു കാശിയിൽ കൊണ്ടുചെന്ന അലക്കിയാൽ നമുക്കൊക്കെ പറ്റുന്ന പേരുന്നാറ്റം തീരും!

കൊച്ച: ഏ! സായിപ്പേ!

സര: ചേട്ടാ! ഈശ്വരപിള്ളയുടെ തൊഴിൽ ചേട്ടനു ചേരൂല്ല!

കൊച്ച: ഇത്തൊഴിൽ സരസുനചേരുമെങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്കു് ആണങ്ങളുടെ തൊഴിൽ എന്തും ചേരും. ഈച്ചരപിള്ളേ ആ വണ്ടിപ്പുരയിൽ നിന്ന് ഒരു കയറടുത്തു് ഇയാളെ പിടിച്ചുകെട്ടി വച്ചിട്ടു് അച്ഛനെ വിളിച്ചോണ്ടു വരു.

രമാ: ഏ! പിള്ളേ! ഈ ചണ്ഡപ്രഭാവങ്ങൾ അങ്ങു വെച്ചേക്കുക. എന്റെ കൈയ്ക്കു കയറാണെങ്കിൽ തന്റെ കാല്ല് ഇരുമ്പു തണ്ടാണ്.

കൊച്ച: ഓടു കൂട്ടാ ഈച്ചരപിള്ളേ! അച്ഛനെ കൊണ്ടു വരു. ഇവൻ പൊട്ടിത്തൊരിക്കുന്നതു കേട്ടാൽ വെളിച്ചപ്പാടോ ആരാച്ചാരോ ആണെന്നു തോന്നും.

ഇച്ച: (ഓടുന്നു.)

രമാ: ഓട്ടത്തിൽ ഞാൻ അയാളോടു് ഒരു പന്തയും വയ്ക്കട്ടെ.

കൊച്ച: അനങ്ങിയാൽ... ഖബർദാർ. എടാ പെണ്ണുങ്ങളുടെ കണ്ണിൽ മായപ്പൊടി ഇടാൻ താൻ കന്നക്കോലും കൊണ്ടു നടക്കുകയല്ലേ. എങ്ങാനും കിടന്നു പീറിച്ചുട്ടു. എങ്ങാണ്ടുന്നോ ഇപ്പോഴത്തെ എഴുത്തുകാരുടെ തങ്കപ്പച്ചു ഭാഷ്യം പഠിച്ച ഒരു മേനി മുഖവും വച്ചു കെട്ടുകൊണ്ടു് അയാൾ നടക്കുന്നു. ബി. എ.-ക്കു പഠിക്കുമ്പോ കൊച്ചിങ്ങനെയാണെങ്കി ജയിക്കുമ്പോൾ പിന്നെ...

രമാ: അമ്മമ്മല്ല. വിദ്യാഭ്യാസ പരിഷ്കാരത്തിന്റെ സംസ്കാര മഹിമ തന്നെയാണ് ഞാൻ ഇവിടെ കണ്ടതു്. (സരസുവിനോടു്) My conduct must distress you, dearest.

സര: (ലജ്ജിച്ചു മുഖം ഒന്നു പാതി തിരിച്ചിട്ടു്) Please do not make confusion worse confounded. You do not know the mess you are creating.

കൊച്ച: എടാ! ഈ ശനിയന്മാരു പറയണതും മനസ്സിലാകുന്നില്ലല്ലോ.

സര: You are a Christian, and if you have any regard for woman's honour please clear out instantly.

രമാ: (ആത്മഗതം) ആ ഹൃദയപ്രകാരം അന്യായിനമനു വെളിച്ചപ്പെടു. പക്ഷേ, ഈ ആജ്ഞ അലംഘനീയം. സന്ദർഭങ്ങൾ ഇവൻ അറിയാനില്ല. എന്തെങ്കിലും, പോയി നമുചിന്ത സന്നാഹമായി വന്നേക്കാം. (നടക്കുന്നു കൊച്ചുകിട്ടു തടുക്കുവാൻ നോക്കുന്നു.)

രമാ: തൊടരുതു്.

ഗോവി: (പ്രവേശിച്ചു) എന്തോന്നോ കൊച്ചു കിട്ടു! കെട്ടത്തുകളഞ്ഞോ?

(രമാചന്ദ്രനും കിട്ടുവും മുൻപിൽ ഓടുന്നു.)

ഗോവി: ആ, പെണ്ണേ! ഇനി നിന്റെയും നിന്റെ അച്ഛന്റെയും വാഴ്ച ഇവിടെ ഇപ്പോൾ അറണം. അറുപത്തൊൻപതും കഴിഞ്ഞു് ഈ കുച്ചിൽ കാണാനോ ഞാൻ ചേർന്നിട്ടുതു്? ആ ചോറ്റുതിന്നുന്ന പപ്പനു കൂടെയും ഇതുകണ്ടു് ഓക്കാനം വരുന്നില്ലോ, ഈച്ചര പിള്ള എന്നുടെ കൂട്ടാ.

ഇച്ച: (പ്രവേശിച്ചു) ഇവിടുണ്ടേ.

ഗോവി: വിളിക്കു ആ വേലുച്ചട്ടനിയെ. കൊച്ചുകിട്ടുവിന്റെ ജാതകം കൊടയും പുടവകൊടയും ഇപ്പോൾ നിശ്ചയിക്കണം.

ശങ്ക: (പ്രവേശിച്ചു) എന്തോന്നു ചേട്ടാ, എന്തു്? ഈ വെളിയിൽ നടയിൽ നിന്നോണ്ടല്ല, കടുംബം നിലനില്ക്കാനുള്ള ഏർപ്പാടുചെയ്യുന്നതു്. വിവാഹം കളിക്കാരുമല്ലെന്ന് ആറു ശാസ്ത്രങ്ങളും അറിയാവുന്ന ചേട്ടൻ തന്നല്ലേ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. വരണം വരണം. (അകത്തേയ്ക്കു രണ്ടുപേരും പോകുന്നു.)

ഇച്ച: ഈ കന്നൻ അയാൾ കരുതിയ കടവിൽ കൊണ്ടുടുപ്പിക്കും. നാം തോറ്റേക്കാം.

(കൊച്ചു കിട്ടു ഇളിഭ്യനായി തിരിച്ചുവരുന്നു.)

ഇച്ച: എന്തു കൊച്ചങ്ങുന്നേ!

കൊച്ച: മനോഭോമതു്. അവൻ കതിരപ്പനായം പടിച്ചു പിടിക്കാൻ. നാലുരാജ്യവും നടന്നു തഴമ്പിച്ചവൻ. ഞാൻ തന്റെ ഗുണഭോഷം കേട്ടു് ഉള്ള കടങ്ങളും വാങ്ങി വെളിയിലിറങ്ങിയാൽ മുന്നോട്ടു വിടങ്ങേ?

ഇച്ച: ഇപ്പോൾ ഈ ദേഷ്യം?

കൊച്ച: എടാ, നടയിൽ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ആരു റ്റൻ പോറ്റി ഒരു മുതിയില്ല, ലവിടുത്തെ പണിക്കരെ അവൻ കോട്ടയ്ക്കുകത്തു സേവിച്ചുവരുന്നു. അവൻ മറ്റേതുതിയിൽ, അവൻ അങ്ങു് ആകാശത്തുമെത്തി. ഓടി കാലുകഴയ്ക്കാതെ അവത പറഞ്ഞു് ഇവന്റെ നാക്കു കഴച്ചു പോടോ, പോ.

പപ്പ: (സ്വകാര്യമായി) കൊച്ചങ്ങുന്നേ! സായ്ക്കു കരുവുള്ളവനാണ്. നമുക്കെന്തെന്ന്? അയാളു കൊണ്ടുപോട്ടെ. ബട്ളനെ എന്നിങ്ങനെയല്ലേ. അങ്ങത്തെ കാര്യങ്ങളൊക്കെ എവൻ ഭദ്രമാക്കിക്കൊള്ളാം.

കൊച്ച: വരു ഈച്ചരപിള്ളേ! പപ്പു പറയുന്നതിൽ മർമ്മങ്ങളുണ്ട്. പോകാം.

പപ്പ: അങ്ങുന്നേ! സായിപ്പനെ ഇന്നു വയ്യിട്ടു് ഒരു മേശ വിരുന്നിനു വിളിച്ചുവന്നു. എല്ലാം നാംചേർന്ന് നടത്തിനങ്ങിരിക്കട്ടെ.

കൊച്ച: നിന്നെ ആക്കണം വല്ലഭത്തോം കൗൺസിലറായി. ബാ! ബാ!

(ഈച്ചരപിള്ള പപ്പു ഇവരെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു വലിയ വമ്പിച്ചുനടന്നുടക്കുന്നു.)

(കർട്ടൻ)

രംഗം ൮

രാജവീഥി.

(സവാരിക്കിറങ്ങുന്ന വക്കീൽ ധനഹരും രമാചന്ദ്രനും വഴിയിൽ വെച്ചു കണ്ടുമുട്ടുന്നു)

രമാ: ഇഡീവനിംഗ് സർ.

ധന: (ഉപചാരം സ്വീകരിച്ചുള്ള തലകുലുക്കലോടെ) എസ്. എസ്. ഇഡീവനിംഗ്.

രമാ: ഇവിടത്തെ Leading Vakil Mr. ധനഹർ ആണെന്നു കേട്ടു ഇങ്ങോട്ടടുത്തതാണ്.

ധന: നന്നു നന്ന്. മനോഹര സന്ധ്യ, പ്രശാന്തപവനൻ, കണ്ടിലേ പരിഷ്കാര ലക്ഷ്യം. മഹിളാജനങ്ങളും സവാരിക്കിറങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഏ വേഗത്തിൽ നമ്മുടെ രാജ്യം ഇംഗ്ലണ്ടായിപ്പോകും.

രമാ: ആ രാജ്യം കണ്ടിട്ടുള്ളവനാണു ഞാൻ.

ധന: (ആത്മഗതം) ഊരിലെപ്പത്തം ഉണ്ണിയെക്കണ്ടാലുമറിയാം. (പ്രകാശം) അതുവരെ നടന്നു നോ പോയതു? ക്ഷീണം കണ്ടിട്ടു അങ്ങനെ തോന്നുന്നു.

രമാ: ക്ഷീണമുണ്ട്. ഞാൻ ആഫീസ്സിലോ താമസസ്ഥലത്തോ വന്നുകാണാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു.

ധന: (ആത്മഗതം) തെങ്ങിയാണ്. വഴിയിൽ വെച്ചു കണ്ടതു ലാഭമായി. (പ്രകാശം) എന്താ ശിമയിൽ പോയിട്ടു ആദായമാർഗ്ഗം ഒന്നും കിട്ടിയില്ലേ?

രമാ: ഈ നാട്ടുകാരൻ ഒരാൾ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പോയി അവിടത്തെ നിയമപണ്ഡിതന്മാർക്ക് അതുതമുണ്ടാക്കുമാറ് പരീക്ഷകൾ ജയിച്ചുപോന്നതു അവിടുന്ന് കേട്ടിരിക്കുമല്ലോ.

ധന: ആ ഭാഗ്യവാൻ ഇവിടെ എത്തുമ്പോൾ ഞങ്ങൾ ഒരു സ്വാഗതയോഗം കൂടി അദ്ദേഹത്തെ സല്ലരിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

രമാ: അദ്ദേഹം വക്കീൽപ്പണിയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നില്ലേ. ഒരു കമ്പനി ആരംഭിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

ധന: അതേതേ. ചില പത്രങ്ങളിൽ കണ്ടു. ഇങ്ങോട്ടു വരട്ടെ ആയിരമോ പതിനായിരമോ പങ്കു ഞാൻ എടുക്കുവാൻ തയ്യാറുണ്ട്. ആ പേരുതന്നെ വിജയ ചിഹ്നമല്ലേ? അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ മഹാധീമാൻ അനുവദിച്ചിട്ടായിരിക്കും അതിലേക്കിറങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. നാലുനാൾ കൊണ്ട് രണ്ടു ലക്ഷം പിരിയില്ലേ? ഞങ്ങൾ ഇവിടത്തെ ബാർ യോഗം കൂടി ഒന്നു പാതി ഇങ്ങോട്ടേക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

രമാ: (ലജജയോട്) നിങ്ങളുടെ ഈ വിളമ്പലും സമുദായ സ്നേഹവും എന്റെ ക്ഷീണത്തിനെല്ലാം നല്ല വിശല്യകരണിയായി ഉപയോഗപ്പെടുന്നു. തല്ലാലും ഞാൻ ഒരു അപകടത്തിൽ കഴങ്ങിനിങ്ങളുടെ കൈത്താങ്ങൽ കിട്ടാൻ അപേക്ഷിക്കുകയാണ്.

ധന: എന്റെ കൈത്താങ്ങലോ? ആഫീസിൽ വരുന്നാളെ.

രമാ: ഞാൻ തന്നെയാണ് രമാചന്ദ്രൻ.

ധന: (പൊട്ടിച്ചിരിച്ചിട്ട്) ദേവേന്ദ്രനല്ലല്ലോ, ഏ എന്താ റയിൽവേയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഡ്രൈവർ പണി പൊയ്ക്കോയോ? എന്റെ ചട്ടസ്റ്റാറോ! പൊട്ടൻ തട്ടിക്കാൻ കണ്ട ആൾ തെറ്റിപ്പോയി. എന്നാൽ അവിടത്തെ കാർഡ് ഒന്നു കാണട്ടെ.

രമാ: അതെല്ലാം റയിൽവേയിൽ വെച്ചു കളഞ്ഞു പോയി.

ധന: അതേതേ, അതുതന്നെയായിരുന്നു വ്യാപാരകേന്ദ്രം. അപ്പോൾ എന്റെ ദർശനത്തിനു പാമാർത്ഥം കാണാൻ ശക്തിയുണ്ട്.

രമാ: മിസ്റ്റർ ധനഹർ നിങ്ങളെ ഞാൻ വഞ്ചിക്കാൻ നോക്കുന്നൂ എന്നു വിചാരിക്കരുത്. ഞാൻ ഒരു പഠിപ്പുള്ളവനെന്ന് എഴുതി നിങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്താം. നിയമത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ചോദ്യങ്ങളുണ്ട്. രമാചന്ദ്രൻ തന്നെ ഞാൻ എന്നു തെളിയിക്കാം. ഞാൻ സ്വാശ്രയ ശക്തിതന്നെ പ്രധാനമെന്നു ചിന്തിച്ചുപോന്നതു വലിയ അബദ്ധം ആയി.

ധന: ഏ! ഇക്കഥ ഒന്നും പറയേണ്ട മിസ്റ്റർ രമാചന്ദ്രൻ ആണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ പ്രോസ്യെക്ടറും കൊണ്ടു വീട്ടിലോ ആഫീസിലോ വന്നേക്കുക. ആ സ്വാശ്രയവൃത്തി എന്നു പറഞ്ഞത്... അപ്പോൾ അച്ഛന്റെ സഹായം കൂടാതെ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണോ?

രമാ: ഞാൻ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട ജീവിതവ്യാപാരത്തെക്കുറിച്ച് ഞങ്ങൾ ഭിന്നഭിന്നപ്രായക്കാരായി.

ധന: എന്നാൽ സ്വാഭാപ്രായം നടക്കട്ടെ. (വേഗം നടക്കുന്നു. രമാചന്ദ്രൻ എത്തുന്നു) എടോ! സൊളളാൻ കൂടാതെ തിരിഞ്ഞു നടക്കൊള്ളൂ.

രമാ: എതു മിസ്റ്റർ ധനഹർ! നിങ്ങൾക്ക് ആളെക്കണ്ടു ഒന്നനമിക്കാൻ ശക്തിയില്ലെന്നുവന്നുവോ?

ധന: ഏയ്, സൊല്ലക്കാരാ, സവാരിക്കിറങ്ങിയപ്പോൾ ഞാൻ കാഴ്ച കൊണ്ടുവന്നില്ല. വേഷവിശേഷം വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ കുറച്ചു പരിചയം എനിക്കുമുണ്ട്.

രമാ: കൊല്ലത്തു ഒരു സ്നേഹിതൻ ഒരു കമ്പി നിങ്ങളുടെ ചിലവിൽ അയയ്ക്കുക. അദ്ദേഹം നാളെ രാവിലേക്ക് ഇവിടെ എത്തും. പിന്നീടു എന്നെ ആട്ടിപ്പറത്താക്കിക്കൊള്ളുക.

ധന: ഇന്നത്തേതു കഴിഞ്ഞിട്ടല്ലേ നാളത്തേതു അന്വേഷിക്കുക. മിസ്റ്റർ രമാചന്ദ്രനുവേണ്ടി കമ്പി അയയ്ക്കേണ്ട കാര്യം എനിക്കു വന്നിട്ടില്ല. നടക്കൂ ഹേ! നടക്കൂ, അല്ലെങ്കിൽ പുറകോട്ടുമാറൂ.

(പപ്പൻ പ്രവേശിച്ച് ധനകരനെ തൊഴുതിട്ട്)

പപ്പ: ഇപ്പോ അങ്ങത്തെ അടുത്തുകൂടിയോ ഈ ദ്വാര. ആയിരം രൂപ ശമ്പളക്കാരനങ്ങുന്നേ കേട്ടിലേയ്യോ അങ്ങുന്നേ, മുണ്ടയത്തു സരസുകുടിയമ്മുടെ സമ്മതം, അതിങ്ങേരാണു്.

രമാ: (പപ്പനോട്) ഞാൻ ഇന്നു കണ്ടു കട്ടിയണോ സരസുകുടി?

പപ്പ: അതേ, അതേ, അങ്ങനെ ഞാൻ അങ്ങു പോവതെങ്ങനെ എന്നാടിയില്ലോ, അതുതന്നെ കട്ടി; ശങ്കരപ്പിള്ളയങ്ങത്തെ മകളെ.

ധന: എടാ, ഈ Black guard ആണു് ആ വിടുകാർക്ക് ആ ദുഷ്ടന്മാരെങ്കിലും വരുത്തിയതു്. ദൂരെ മാറി നടക്കൂ. ഹംബൾ, ബെൾ, സ്കൂബ്രസ്.

രമാ: ഇതാ പരമാർത്ഥം അറിയാതെ ശകാരിക്കരുതു്.

ധന: ദൂരത്തു വാങ്ങി നടന്നില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ... എടോ കോൺസ്റ്റബിൾ, എതു ഭേഷജം! നിന്റെ പേരെന്താടോ?

പപ്പ: പപ്പള്ളാൻ മുണ്ടയത്തെ തമ്പി അങ്ങത്തെക്കൂടി പാർക്കുന്നു.

ധന: അതേതേ. നീ പോയി പറഞ്ഞേക്കു് ഞാൻ അങ്ങോട്ടു വരുന്നതു്. ശ്യാ, ശ്യാ. എന്തെല്ലാം അനർത്ഥങ്ങൾ—ഇവന്റെ മുഖം നന്നു, ഏതാണ്ടൊരു മിരട്ടും പിരട്ടും ഉണ്ടു്. അതല്ലേ ഈ പെണ്ണങ്ങളെ കഴിയിൽ ചാടിക്കുന്നത്.

രമാ: വക്കീൽ കേസരി! നിങ്ങൾ വലിയ വിദ്യാന്യം ഭങ്ങിയെന്നു നടിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ അനർത്ഥം മഹാജ്ഞം! നാലു ചക്രം ചിലവകമെന്നു പേടിച്ചല്ലേ നിങ്ങൾ എന്നെ ഓടിക്കുന്നത്? നിങ്ങൾ ഇന്നു ആ വീട്ടിൽ പോകുന്നില്ലേ പറഞ്ഞതു്. എൻ്റെ ഈ നിസ്സഹായസ്ഥിതിയിൽ അവിടത്തെ മഹതി കാട്ടിയ കൃപ. വിന്യസനിയം! നമ്മുടെ സ്ത്രീലോകത്തിനും വിദ്യാപരിഷ്കൃതി ഉണ്ടാകുമ്പോൾ നിങ്ങൾ തലതാഴ്ന്നു അവിടുത്തെ ദാസ്യപ്പെടേണ്ടിവരും.

ധന: (കൈ ആട്ടിയിട്ട്) എടോ! തനിക്കു കുറച്ച കിഴക്കു വടക്കു ചെന്നാൽ ഒരു മഹാരാജാലയം ഉണ്ടു്. പാർക്കാൻ ഭരിക്കാൻ അവിടെ ഒരു എൽ. എം. എസ്. ഉണ്ടു് രാജാക്കന്മാരു്, കോടീശ്വരന്മാരു്, സ്വർഗ്ഗസുഖം അനുഭവിക്കുന്നവർ എന്നിങ്ങനെ പല കൂട്ടരേയും അവിടെക്കാണാം. രമാചന്ദ്രൻ എന്ന പേരു മാറ്റിയിട്ട് ഉമാഭാസ്കരൻ എന്നോ മറ്റോ ഇട്ടു് അങ്ങുചെന്നു രജിസ്റ്ററിൽ നമ്പർ ചാർത്തിക്കുക.

(വക്കീൽ കുറെ യുവരസികന്മാരെക്കണ്ടു മന്ത്രിച്ചു പോകുന്നു).

ഒന്നാം യുവാവ്: ഹേ! മിസ്റ്റർ രമാചന്ദ്രൻ എം. എ. എൽ. എൽ. ഡി. സി. എൽ. ബാർ-അറ്റ്-ലാ. tec.

രണ്ടാം യു: ഓ മിസ്റ്റർ ഭീമചന്ദ്രചാറ്റർജി, നിയമപണ്ഡിത ബഹദൂർജി, ആറട്ടർബഹദൂർജി.

മൂന്നാം യു: രണ്ടുലക്ഷം മുതൽ മുടക്കി, തിരുവിതാംകൂറിലെ ജിഹാംഗീർ റ്റി. റ്റാറ്റായായ, ഐശ്വര്യം ഹിമവൽക്കരിക്കാൻ പോകുന്ന ബാറൻ റാസ് ചെൽഡ്!

ഒന്നാം യു: സർ നിങ്ങളുടെ അത്താഴപ്പട്ടിണി പാസ്റ്റോർട്ട് കയ്യിലില്ലേ. You will be off to Japan within;

രണ്ടാം യു: എടോ! അതു് അയാളുടെ വയറ്റിനകത്തു ദീപയഷ്ടിയായി കത്തിച്ചുലിക്കുകയാണ്.

ഒന്നാം യു: അയാളുടെ കോപരൗദ്രം നിങ്ങളെ ദഹിപ്പിക്കും. വിശപ്പുകൊണ്ടു പക്ഷേ, അയാൾ നിങ്ങളെ തിന്നും കളഞ്ഞേക്കാം.

പപ്പ: ഇങ്ങനെ ഒന്നും പറയരുതു്. അദ്ദേഹം മുണ്ടയ കൊച്ചുകൊച്ചമ്മയെ കെട്ടാൻ പോണ സായിപ്പാണ്. ശമ്പളം രൂപാ ആയിരം. നമ്മുടെ കിട്ടുപിള്ള അങ്ങുന്നു അങ്ങോട്ടു വിളിച്ചോണ്ടു ചെല്ലാൻ പറഞ്ഞിട്ടു ഞാൻ വന്നിരിക്കുകയാണ്.

ഒന്നാം യു: എന്നാൽ മിസ്റ്റർ രമാചന്ദ്രൻ അങ്ങോട്ടുചെല്ലു. കിട്ടുപിള്ള ചട്ടമ്പിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ വേണ്ടതുകിട്ടും. അവിടെ തെങ്ങും കാമധേനു തുലാവർഷമാണു്.

രമാ: എന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെ! നിങ്ങൾ പഠിപ്പുള്ളവരാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഒരു നിരാശ്രയന്റെ നേർക്ക് അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട ധർമ്മം എന്തെന്ന് നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണു്.

രണ്ടാം യു: എന്നാൽ അതു പറയുവെടോ! താൻ ഡാക്ടർ രമാചന്ദ്രൻ എന്ന സമ്പൂജ്യനാമവും വഹിച്ചു് അത്താഴ പട്ടിണിക്കാരനായി കപ്പം നീട്ടി നടന്നാൽ ഞങ്ങൾ തന്നെ പൂജിക്കുന്നതു മണ്ണുകൊണ്ടായാൽ അതു ധർമ്മലംഘനമാണോ? യുദ്ധം കൊണ്ടും മറ്റും ദാരിദ്ര്യം പെരുകി ആളുകൾ പല വേഷവും കെട്ടുമ്പോൾ ഒരു കോട്ടം ട്രൗസറും ഇട്ടു നടക്കുന്നവനെ ധ്യാനം പൂജിക്കണമെന്ന്!

രമാ: ആട്ടെ, ഞാൻ മിസ്റ്റർ ധനഹരനോട് ഒരു രൂപയുടെ സഹായമേ ചോദിച്ചൊള്ളു. നിങ്ങൾ ആരെങ്കിലും അതു ചിലവിട്ടു ഒരു കമ്പി അയയ്ക്കുക. മറ്റുപടിവരെ എന്നെ ബന്തവസ്സിൽ വയ്ക്കുക. ആത്മാഭിമാനത്തെക്കരുതി ഞാൻ ഇത്ര വളരെ കഴങ്ങി.

ഒന്നാം യു: എടോ പപ്പുപിള്ളേ! ഇയാളെപ്പിടിച്ച് ആ പരുത്തിർത്ഥത്തിൽ കൊണ്ടു ഒരു ശാശ്വതക്കളി കഴിപ്പിക്കൂ. അനാഥ പ്രേതമായി കഥ അങ്ങനെ അവസാനിക്കട്ടെ.

പപ്പ: അയ്യോ! അങ്ങനെയൊന്നും പറയരുതേ. മുണ്ടയത്തെ സരസുകുടിയെ മിസ്സിത്തങ്കച്ചിയെ കെട്ടാൻ പോണവനാണ്. കള്ളമല്ല. തിരുവാണപ്പടിയാണെന്നു സത്യം. (ഓരോരുത്തൻ ഉന്തിത്തള്ളി Shake hand കൊടുത്തു്) Oh! congratulations, Give us a dinner, please write to mealso എന്നു പറയുന്നു).

(തൊപ്പി എടുക്കുക, ലേസെടുക്കുക മുതലായതു ചെയ്യുന്നു).

രമാ: ഭഗവാനേ! പരിഷ്കാരം മുത്താൽ ഇത്ര കഷ്ടമോ? (ഓടുന്നു. യുവാക്കന്മാർ പോകുന്നു)

രമാ: ആരെടോ അതു്?

പപ്പ: ഇന്നവിടെ കണ്ടില്ലോ ആ കൊച്ചുകൊച്ചമ്മുടെ മൊറഭർത്താവു്.

രമാ: എന്തായാലും അയാൾ എന്നെ എന്തിനന്വേഷിക്കുന്നു. എന്റെ വഴി അയാളുടേതല്ല.

പപ്പ: രണ്ടുപേരുടെ വഴിയും നല്ലതുമല്ല. പോട്ടെ, നാമൊക്കെ ഇനി ഒന്നായി കഴിയേണ്ടവരല്ലോ എന്ന്..

രമാ: എടോ! ആളും പരമാർത്ഥവും അറിയാതെ കേറി സംസാരിക്കരുതു്.

പപ്പ: ആ കൊച്ചമ്മ വേണ്ടാൻ ഈ കയ്യിൽ അടിച്ച സത്യം ചെയ്യണം. പപ്പൻ നടന്നേയ്ക്കാം.

രമാ: (ആത്മഗതം) ഇവൻ എന്നെ വല്ലാതെ കഴക്കുന്നു. ആ മഹതിയുടെ സ്മൃതിയും ധ്യാനവും ഇവനു ബഹുഭോജ്യങ്ങളുടെ അല്ല അമൃതത്തിന്റെ ശക്തിതന്നെ തരുന്നു. വക്കീൽ പണിയും വേണ്ട; വ്യവസായവും വേണ്ട. അവരോടുചേർന്ന് അച്ഛന്റെ പാദ ശുശ്രൂഷചെയ്തു ജന്മം നിവർത്തിക്കാം. അച്ഛനു നിർബ്ബന്ധമാണെങ്കിൽ ഒരായിരം സന്നതുവാങ്ങി ഒരു മുലയിൽ കുമ്പിച്ച്ക്കുകയും ചെയ്യാം. ഈ സ്ഥിതിയിൽ ഇവൻ ആവശ്യപ്പെടുന്ന സത്യം ചെയ്യുന്നതെങ്ങിനെ? (പ്രകാശം) തന്റെ മുമ്പിൽ സത്യം ചെയ്യാൻ തനിക്കെന്നോടു തുല്യത വേണ്ടേ?

പപ്പ: എന്റെ ദൊരെ! കൊച്ചുകൊച്ചമ്മ എന്നെ ദൊരയുടെ ബട്ട്ളരാക്കുമെന്നു കണ്ടു ഇടയ്ക്ക് പേരിയിട്ടുണ്ടു്. പിന്നെ എന്തു്ത്തല്ലാണ്ടു് എങ്ങു സത്യം ചെയ്യുന്നതു്?

രമാ: എടോ ഞാൻ ഇന്നാദ്യമായിട്ടു് അവിടെ കേറിയതേയുള്ളു. ധ്യാനമല്ല.

പപ്പ: ആ പെരട്ടെല്ലാം അങ്ങുവെച്ചേക്കണം മാസ്റ്റർ; പപ്പൻ ഫസ്റ്റ് ക്ലാസ് കരികുക്ക്. ആൻ ടേബിൾ വെച്ചാരുക്കൽ ഡ്രസ്സ് കിസ്കർപോട്ടു. ടംബൂർ, വിസ്കി, ബാറ്റിൽ വെരി മോടി സാർ. ടൈ സാർ. ടൈ.

രമാ: ഇതെന്തൊരു ഗോഷ്ടിയെടോ? താൻ ഏതെങ്കിലും സേവിച്ചുകൊള്ളൂ. ഇതാണു് ഒരു സായിപ്പു് അവിടെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നതു എന്ന് ഇവരെല്ലാം പറയുന്നതു്?

പപ്പ: എന്റെ സാർ! ഇങ്ങനെ മായപ്പെടാ ഇട്ടു വഞ്ചിക്കരുതു്. എനിക്കു സായിപ്പിന്റെ വേദം അറിയാൻ വയ്യ. എങ്കിലും ഞങ്ങളുടെ ഇടയിൽ..

“ദേഹമായതും നീയേ, ദേഹിയായതുംനീയേ, ബ്രഹ്മമായതുംനീയേ, ബ്രഹ്മിയായതുംനീയേ”

എന്നു പറയുംപോലെ സകലതും സാർ, സായ്.

രമാ: നടക്കൂ, ഞാൻ അങ്ങോട്ടുതന്നെ വരാം. ഇതു് അറബിക്കഥയിലും മറ്റും വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ഒരു ആഭിചാരബദ്ധമായ നഗരം എന്നുപോലെ എനിക്കു തോന്നുന്നു. തിരിയുന്ന ഭാഗത്തെല്ലാം ജളതം, ഭ്രാന്തു്. കൃപയും, പ്രഭൃതവും, ദാരുതവും, ഭ്രതദയയും എങ്ങും കാണുന്നില്ല. കടക്കുന്നിടത്തെല്ലാം കടക്കൊള്ളി ഓങ്ങൽകൊണ്ടു് സൽക്കാരം. ഇതു് ലോകത്തിൽ വഞ്ചന മുർച്ഛിച്ചിരിക്കുന്നതിന്റെ ലക്ഷ്യം തന്നെയാണ്. പരസ്പരവിശ്വാസം അസ്തമിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ചക്രമുള്ളവനും, അധികാരമുള്ളവനും മാത്രം വിജയിക്കാം. മറ്റുള്ളവർ വാനപ്രസ്ഥരാകണം.

പപ്പ: സായ്! ഈ പ്രസംഗമെല്ലാം കൊച്ചു കിട്ടുപിള്ളയങ്ങത്തെ ഒന്നു കേൾപ്പിക്കണം. ഇതു് തമിൾ പാട്ടുകളിലു്

“ഏതെന്തെന്തെന്നാതെന്തെന്ന തെന്തെന്നാ തെന്നാനാ”

എന്നും തത്താവടം പിടിച്ചു പാട്ടിൽ പ്രസംഗിക്കാൻ പപ്പുവിനറിയാം. വരണം, അതും കേൾപ്പിക്കാം.

(കർട്ടൻ)

കൊച്ചുകിട്ടുവിന്റെ വിഹാരശാല.

കൊച്ചുകിട്ടുവും ഈച്ചരനും പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഈച്ച: (ആത്മഗതം) ഇയാടെ തന്ത്രയേയും തള്ളയേയും കുഴിച്ചുമുടാൻ എനിക്കു മനസ്സുണ്ട്. എങ്കിലും നമ്മുടെ പാട്ടിൽ പമ്പരം കറങ്ങുന്ന ഇയാളെ വിചാരിച്ചു അവരോടുള്ള ക്ഷാരം അമർത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇയാൾ തന്നെ സരസ്വതിത്തങ്കച്ചിയെ വേൾക്കണം. എന്നിട്ടു ആ ശങ്കരപ്പിള്ളയെ പുറത്താക്കി അവിടത്തെ ഭരണം ഇയാൾ ഏൽക്കണം. അവിടത്തെ അരമനസുഖം ഇയാൾ ആണ്ടുകൊള്ളട്ടെ. വസ്തുവിന്റെ ഭരണമെല്ലാം നമ്മുടെ അധീനത്തിലാകും. എല്ലാകൂട്ടവും പട്ടിണിക്കും. നാം ആദായത്തിനു നീട്ടിപ്പിടിച്ചു. ഈ കൊച്ചുങ്ങുന്നു ഭാര്യയുമായി കൊടുക്കൽ വാങ്ങൽ തുടങ്ങും. ഈശ്വരപിള്ള വല്ല മറുപേരും എടുത്തു പൊലിക്കട്ടെക്കാരനാകും.

കൊച്ചു: എന്തെടോ താൻ മൗനം ദീക്ഷിച്ച് വലിയ കൊറുരമുഖനായിരിക്കുന്നത്. നിരന്തര സാപ്പാടിനുള്ള സാമാനങ്ങൾ—എന്നുവെച്ചാൽ അവൻ അയാളെ കൊണ്ടുവരമെന്ന് നിശ്ചയമുണ്ടെങ്കിൽ...

ഈച്ച: കൊണ്ടും; കൊണ്ടുവരമെന്നു സംശയമോ. അവൻ എത്രതോണ്ടി നടക്കുകയല്ലേ? ശങ്കരപ്പിള്ള അങ്ങത്തെക്കണ്ണിൽ മണ്ണിട്ടു അവിടത്തെ താവളം.

കൊച്ചു: അപ്പോൾ അവൻ വന്നാൽ...

ഈച്ച: നിറച്ചുകൊടുക്കണം. എന്നിട്ടു അവിടെ കൊണ്ടുചെന്നു വലുത്തുതെക്കയിൽ പിടിച്ചുപിടിയെ കൊടുക്കണം. തുലാമാസത്തിൽ എന്റെ പൊന്നും കടത്തു കൊച്ചുങ്ങത്തെ പിടവട എന്നു ഇതാ ഞാൻ കച്ചിട്ടെഴുതിവയ്ക്കാം.

കൊച്ചു: എന്നാൽ എല്ലാം വേഗം ഒരുകൂടി. അച്ഛൻ ഉറങ്ങിപ്പോയാൽ ഇന്നു പിന്നെ ഒന്നും നടവാ

ഈച്ച: ചുമത്തിരിക്കണം കൊച്ചുസാരോ! വലിയങ്ങുന്നു കൊടുമ്പിരിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോ വേണം അവിടെക്കൊണ്ടു ചാണ്ടാൻ. എന്നാൽ പിന്നെ കാര്യം പട്ടം കത്രിയും പോലെ 'ശ്രേ'ന്നുറ്റിരിക്കും.

കൊച്ചു: എന്നാൽ വേഗം ആകട്ടെ. എങ്ങനെ എങ്കിലും അയാളുടെ ഉടുപ്പിൽ ഇത്ര ഒഴിച്ചുടന്നും കേട്ടോ. നമുക്കു ചവയ്ക്കാൻ ഈരുള്ളി കരുവാപ്പട്ടു ഒക്കെ ഒരുകയോ?

ഈച്ച: ഉണ്ടെന്റെ പിള്ളേ! ഉണ്ട്. ഈച്ചരൻ പനിനീരിനുപകരം ഇച്ചരക്ക് തളിച്ചു അങ്ങനെ കൊമ്പിച്ച സർവീസ് നേടിയുള്ളവനാണ്.

കൊച്ചു: എന്നാൽ ആ കസേരയിൽ മലർന്നു കിടക്കാതെ ഒരുകൂടി. പപ്പനെ വെളിയിലോട്ടു ചുറ്റി വെച്ചുടന്നും.

ഈച്ച: അടവൊന്നും ഈ ആശാനു പറഞ്ഞുതരണ്ടോ. ഹ്ളോട്ടെല്ലാം അടുക്കി നടുക്കിനു ഇവന്റെ കല്പനാ ശക്തിസുമാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

(ഒരുഭാഗത്തുനിന്നു പലഹാരങ്ങളും, കുപ്പികൾ, തംബേറുകൾ ഇവയും മേശപ്പുറത്തു തയ്യാറാക്കുന്നതിനിടയിൽ ഈച്ചരൻ ഒരുകുപ്പി രുചിനോക്കുന്നു).

കൊച്ചു: ശോ! ശപ്പാ! ഹടുക്കളക്കാരന്റെ അവകാശം ഒടുവിലല്ലേ? (കുപ്പിപിടിച്ചുവാങ്ങി കുടിക്കുന്നു)

ഈച്ച: കൊച്ചുങ്ങുന്നേ! ഓമനപ്പൊന്നുങ്ങുന്നേ! പത്തപ്പം ചുട്ടപ്പം ഞാനപ്പം രണ്ടപ്പം എന്നും മറ്റും കേട്ടിട്ടില്ലേ? അതുകൊണ്ട്...

(കുപ്പിവാങ്ങി രണ്ടുതവണ കുടിക്കുന്നു).

കൊച്ചു: എടാ നീരാഴി! ഇതെങ്ങു ചെന്നു പെരുക്കുന്നു? പന്തയത്തിൽ തോൽക്കാൻ ഞാൻ ധയ്യമാല്ല. എന്നാൽ ഇന്നു പിടിച്ചോ (കുടിക്കുന്നു).

ഈച്ച: അയ്യോ! മഹാപാപി അങ്ങുന്നേ! കുപ്പിക്കൊന്നൊഴിച്ചല്ലോ? ഇനി മൂന്നുപേർക്കൊന്നെന്ന തീരാക്കണക്കിലല്ലോ ശേഷിക്കുന്നത്.

കൊച്ചു: അവന്റെ മേത്തു തളിച്ചാൽ മാത്രം മതിയോ കൂവേ! കഴിയുമെങ്കിൽ ബട്ടീസും കാൽസ്രായിയും ഒക്കെ ഉരണം. കഞ്ചാവിരുപ്പില്ലേ? അതക്കിണ്ണത്തിൽ ഒന്നു കലക്കട്ടെ. അപ്പോ ബാണക്കുറി പോലെ അവൻ ആകാശം ഗമിക്കും.

ഈച്ച: അപ്പോൾ ലോകങ്ങളെല്ലാം അല്ല രാശികളെല്ലാം പൊരുത്തം ചേർന്നു. അങ്ങുന്നേ വിവാഹം ചെയ്യുമ്പോൾ മുണ്ടുവാങ്ങുന്നതു പട്ടക്കരയും, സാരിയും സ്ത്രീപുരുഷം ഒക്കെയോതിരോ, ഒക്കെ അണിയുന്നതു തംഗജ്ജിയോ ഈച്ചരപിള്ളനോ?

കൊച്ചു: എന്റെ തങ്കക്കടമേ നീയല്ലാണ്ടു എന്നിക്കൂന്നാടോ അമ്മയാടോ? കേട്ടിട്ടില്ലേ "വിദ്യജ്ജിഹ്വനൊഴിക്കലാഴ്ചയനേഴാത്രവഴാഞ്ഞതഴയം കഴമ്പാശുപ്തസാകപാലവുമധച്ചമ്പോട്ടുവാഴും വിധൗ"

ഈച്ച: (തത്തിപ്പിടഞ്ഞു) ബന്നു പോയി. ശട്ടയേം ശീലും മട്ടുഹൾ. മേത്തഴം ശീമ. (ഒരുവശത്തോട്ടു നോക്കി) ഗുഡ്നൈറ്റു ദൊഴേ! ഇന്നുതന്നെ ഞങ്ങളുടെ യജ്ഞങ്ങൾ സമ്പലമായി വഴണം. സഴസുതി ദേവീഡെ നായരായി ഞങ്ങളുടെ എല്ലാ വിഴിഞ്ചരായി ഴഷ്ഷിക്കണം.

(രമാചന്ദ്രനും പപ്പനും പ്രവേശിക്കുന്നു).

കൊച്ചു: (എഴുന്നേറ്റു ചാഞ്ചാടി) ശാർ! യു ഡ്യൂയിംഗ് ഗുഡ് ഹെൽത്ത്? കും, സാർ, മലയാഴം പേശുനാടൻ. ഗുട്ട്. സിഡൗൺ.

രമാ: ഞാൻ ധ്യരയും മറ്റുമല്ല. നിങ്ങൾ എന്തിനാണ് എന്നെ ഇങ്ങോട്ടു വരുത്തിയത്?

പപ്പ: (ആത്മഗതം) ഗ്രഹപ്പിഴയായി. ഇവരണ്ടും കൊടും സവാരിയിൽ കേറി അങ്ങനെ മെച്ചത്തിൽ വിട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ പാവത്തിനെ ആ കൊച്ചുകൊച്ചമ്മക്കുരുതിക്കുരുതി ചെയ്തോട്ടാൽ ബോലീസുകാരെ കൊന്ത്രാണത്തിൽ ഞാനും പെട്ടുപോം. ദൊരോടെ ബട്ളർ എന്നു നമുക്കു പേരും വീണുപോയി. ദൊര ഇങ്ങങ്ങൊന്നും വെച്ച് കാടുമറഞ്ഞു മലന്നു പൊയ്ക്കാൽ ജെയിൻ പട്ടാളത്തിൽ ഇവൻ ജീവപര്യന്തക്കമനാപ്പരായിപ്പോവും.

ഈച്ച: (രമാചന്ദ്രനെ പിടിച്ചിരുത്തി പലഹാരങ്ങൾ നീക്കിവെച്ചു പപ്പവിനെ ദൂരത്തു നീക്കി) പപ്പ പിള്ളേ! തന്നെ വലുത്തുണ്ടു ഉടനെ അങ്ങു ഷെല്ലാൻ എന്തഴോ ഒക്കെ പഴഞ്ഞുച്ചുപോയി. നീയങ്ങു ശല്ല് എഴുന്നള്ളട്ട്. നോഗ് ഞങ്ങളും ഇത്തിഴി കഴിഞ്ഞു ഇയാളെ ഉറുട്ടിച്ച് അങ്ങു മുണ്ടേത്തേക്കു മണ്ടും. അങ്ങത്തേയും കൊണ്ടു നീ അങ്ങത്തേണം. നോക്കു ആദ്യം സ്വർഗ്ഗവും പാതാളവും കാണും പടിക്കു, തപ്പരവിപിടിക്കുംപടി മരന്നുട്ടി കൈത്താണ്ടിട്ടുബേണം അവിടെ വരാൻ. അല്ലെങ്കിൽ നിനക്കു ബട്ളർ ഗുന്തം.

പപ്പ: (ആത്മഗതം) ആഹാ! ഇവനെ അങ്ങുനിയരശ്ശാക്കാനാ ഭാവം. അങ്ങുന്ന് ഇന്നുതള്ളി തൊട്ടുതെരിക്കാതെ കുപ്പിയെക്കുടിയും ഒടച്ചു വെച്ചിരിക്കും. കൊച്ചുമ്മേ ദൊര കൊണ്ടുപോണം. ഇവർ എന്തോ പൊടിക്കുത്ത് നിക്കുവാണ്ട്. (പ്രകാശം) ദൊരേ! സലാം. ഈ ഏഴയെ കാപ്പാത്തുകൊള്ളണം. ഇവിടെ ഇവർ മഹാ പ്രഭുക്കൾ, അന്നദാനകുറുത്തുകൾ. അതാ പിത്താണങ്ങളിൽ കാണുന്നത് മുച്ചും തട്ടി, തള്ളി ധർമ്മക്കഞ്ഞിം മോന്തിക്കളയണം. ഗുഡ്നൈറ്റ്, ഗുഡ്നൈറ്റ്. (സലാം വെച്ചുപോകുന്നു)

(ഈച്ചരപിള്ള മുഖം കഴുകുന്നു).

രമാ: എനിക്കിതൊന്നും വേണ്ട, ഇത്ര ചോറും സംഭാരവും കിട്ടിയെങ്കിൽ സുഖമായിക്കഴിക്കാം.

കൊച്ചു: ഇതാ ഇരിക്കുന്നു. അമ്മേടെ നെഞ്ചിനും കിട്ടാത്ത പാലും, തൈരും, മോരും സംഭാരവും. ശോറുതന്നെയിത്. ശോറെത്ത്? പലാരമെത്ത്? പലാരമെത്ത്? ശോറെത്ത്? എല്ലാം കക്ഷിയിലെല്ലോ നിറയുന്നതന്നവും, എന്നല്ലേ കവിവാക്യം.

ഈച്ച: മിൾറ്റരേ, എസ്സേറേ തട്ടണമെന്നേ. കേട്ടിട്ടില്ലേ ഏതാണ്ടു ശക്രത്തിനു കിട്ടുവം ശോറുനായഗോ വേണം എന്നു കേട്ടിട്ടില്ലേ!

കൊച്ചു: ഉത്തമം മാംസാശനം എന്നു വിദൂരവാക്യം. പേയങ്ങളിൽ സുരാപാനം. പാനം അറിഞ്ഞു പറഞ്ഞ മഹർഷികൾ മൃഗന്മാരെന്നു നാം വരുദുരുത്ത്: മാടുതിന്നാത്തവൻ നാടുഭരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? പടവെട്ടുന്നതെങ്ങനെ? (തിന്നുന്നു കുടിക്കുന്നു ഈച്ചരനും കൊച്ചു കിട്ടുവും)

(രമാചന്ദ്രൻ എഴുന്നേൽക്കുന്നു).

രമാ: തിരുവനന്തപുരത്ത് ഈ വിധമുള്ള രംഗങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു ഞാൻ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. നിങ്ങൾ മുണ്ടയത്തു കാരണവരുടെ മകൻ, നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടൻ. അന്തസ്സുള്ള ജനങ്ങളെന്നു വിചാരിച്ച ഞാൻ പോന്നു ഇതുകണ്ടിട്ടുതന്നെ എന്റെ വിശപ്പു ശമിച്ചു. ഞാൻ പോയിവരാം.

ഈച്ച: എടേ! കിറുച്ചട്ടമ്പി! ഇവന്റെ മേന്മ കണ്ടില്ലോ മേന്മ? ഒരതുളളി മോന്താൻ ആണല്ലാദുവനോ ശീമദൊര! നിന്റെ തലച്ചട്ടിയോ ലഷ്ഷണങ്ങളോ!

കൊച്ചു: എടാ, കാലുവെച്ച് അവനെ അവിടെ പിടിച്ചിട്ടിട്ട് എടുത്തു എല്ലാം വായ്ക്കരിക്കിട്ട്. ആ കുപ്പിയെടുത്ത് അവന്റെ മണ്ടക്കൊടോ ഒട. ചരിക്കൊടാ ആ വിളക്കിലെ മണ്ണെണ്ണ അവന്റെ മേത്ത്. വയ്യെടാ കൊള്ളിയും വൈ. അവന്റെ കൊള്ളിക്കും കൊടത്തിനും ഓഹരിക്കാർ അണ്ണന്തമ്പിച്ചമ്പിമാരും നാം തന്നെ.

(രണ്ടുപേരും സാഹസങ്ങൾക്കു കൈമുറുക്കിയും മറ്റും അടുക്കുന്നതിൽ കാലുറയ്ക്കാതെ വിചക്ഷിക്കുന്നു).

രമാ: ചങ്ങാതികളേ! നിങ്ങൾക്ക് ഈ പുറമേ കാണുന്ന അവയവങ്ങൾ പോലെയെന്നു ബുദ്ധിയും അന്യാധീനമായിരിക്കുന്നു. അതിക്രമങ്ങൾ വട്ടംകൂട്ടണ്ടോ. മണ്ണെണ്ണവിളക്ക് നിങ്ങളുടെ മേൽതന്നെ ചരിഞ്ഞു പൊട്ടിത്തരിച്ചു തീയും പിടിച്ചേക്കാം. അതിനൊന്നിനും ഞാൻ സാക്ഷിയാകുന്നില്ല. (പോകുന്നു).

(ഈച്ചരനും കിട്ടുവും മുന്നോട്ടു ചാടി രമാചന്ദ്രനെ പിടികൂടുന്നതു തങ്ങളിലാകുന്നു. കൊച്ചു കിട്ടു മുകളിൽ വിഴുന്നു).

എടാ ദൊഴേ, നീ, ബ്ഴാമ്മണനോ നമ്പൂരിയോ, എങ്കി ഇന്നു പിടി (മർദ്ദിക്കുന്നു) ബ്ഴാമ്മണനും തെങ്ങല്ല ആവാതന്മാരുമെങ്കി നിന്റെ അമ്മയ്ക്കു നീ ഉതകാതെ പോട്ടെ. (മർദ്ദനം).

ഈച്ച: കൊല്ലരുത്ത്. അവൻ തപ്പിപ്പിഴച്ചു. ചെവിട്ടിലിട്ടു മർദ്ദിക്കരുത്ത് (ഈച്ചരൻ പരവശത കാട്ടുന്നു)

കൊച്ചു: എടാ! ശനിയാ! എന്റെ പൊന്നമ്മച്ചി, നിയോടാ ശാവാൻ തുടങ്ങണത്ത്? കെട്ടിപ്പിടിച്ചോ.

(രണ്ടുപേരും കൂടി പരിരംഭണം ചെയ്ത് ഉരുളുന്നു. പപ്പ തിരിച്ചെത്തി "അടിച്ചാം ബാദർ, പപ്പവിന്റെ എട്ടര യോഗം" എന്നു പറഞ്ഞു പലഹാരം ശാപ്പിടുന്നു).

രാംറു

രാത്രി നിലവിളക്ക് എരിയുന്നു.

(മുണ്ടയത്തു ഭവനം. സരസ്വതി പ്രവേശിക്കുന്നു)

സര: അവസ്ഥാഭേദങ്ങൾ എന്ത് അത്തുതം! ആൽ, ജാതിയെന്ത് എന്ന് ഒന്നും അറിഞ്ഞു കൂടാത്ത ആളിന്റെ പിറകേ എന്റെ ഏദയം എന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചു യാത്രയായിരിക്കുന്നു. Dearest എന്നുള്ള സംബോധനയ്ക്ക് ആ വിദ്വാൻ എങ്ങനെ ധൈര്യം വന്നു! എന്താണിങ്ങനെ വരുവാനും എനിക്കു തോന്നാനും പരസ്പരം ഒരു സ്നേഹം ഉണ്ടാവാൻ സംഗതി! വിധി കൃത്യം. അല്ലാതെ എന്തു പറയുന്നു.

അകത്തുനിന്ന്: സരസ്വതി,

സര: ഓ, അമ്മ വിളിക്കുകയാണ്, അങ്ങോട്ടു ചെല്ലാം (പോകുന്നു).

(ശങ്കരപ്പിള്ള പ്രവേശം)

ശങ്ക: സരസ്വതി ഇവിടെ ഉണ്ടെന്നാണു വിചാരിച്ചത്. കുറച്ചുദിവസം അവൾ കാളേജിൽ പോവേണ്ടെന്നു ഗുണഭോഷിപ്പാനാണ് ഞാൻ വന്നത്. പരസ്പരം, വിശ്വാസം, കലാഭിമാനം, ജാതി സ്നേഹം എല്ലാം നശിക്കുന്നു. നാഥനിലാത്ത വർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് ഇങ്ങനെ തന്നെ. ആചാര്യനിലും, നേതാവിലും. ഓ, രാവിലെ ഇവിടെ കളംതകർത്തവൻ രണ്ടാമതും വരുന്നു. ഇതു സൊല്ലായി. സത്യത്തിൽ ആപത്തു പിടികൂടിയവനെയും കള്ളവേഷക്കാരനെയും തിരിച്ചറിയുവാൻ പാടില്ല. ഇതു സായും, കായുമല്ല. നമ്മുടെ വക തന്നെയെന്നു തോന്നുന്നു. ഇതാ വെളിച്ചത്തുവന്നപ്പോൾ കാതുകത്തിയിരിക്കുന്ന പാടുപോലും കാണാനുണ്ട്.

(രമാചന്ദ്രൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശങ്ക: എന്താ കൂനിൽ കരുവും പുറപ്പെട്ടുപോലെ നിങ്ങൾ വരുന്നതു്? ഈ സ്ഥലം നിങ്ങൾക്ക് ഒരു സുത്രമോ?

രമാ: അതല്ല. അവകാശബന്ധം പറഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കേരളം അവസാനിച്ചു എന്ന് എനിക്കുതോന്നിപ്പോകുന്നു. ഇവിടം മാനത്തിന്റെ മൂലസങ്കേതമെന്നു ഞാൻ കേട്ടിരുന്നു. അത്യന്തമാരായ പ്രളവർഗ്ഗം ഇവിടെ അധിവസിച്ചിരുന്നു. ഇപ്പോൾ കരിന്തറവിന്യതികളിലെ ക്ഷാമാകാരങ്ങളുടെ കാറ്റേറ്റോ ദുഷ്കരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഗതിവൈകല്യത്തോലോ ഭൂതദയനശിച്ച സ്വാർത്ഥം മനുഷ്യമൂർത്തികളുടെ ഓരോ അണുവിലും സജീവം പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ശങ്ക: അതൊക്കെ തള്ള ഹേ! നിങ്ങൾക്കു എന്തു വേണം? നിങ്ങളുടെ ജാതിയും തൊഴിലുമൊന്നും ഞങ്ങൾക്കറിയാതെ ആവശ്യമില്ല. എന്താ വേണ്ടതെന്നു പറഞ്ഞു മാറിക്കളയൂ.

സര: (പ്രവേശിച്ചു) അച്ഛാ? ആരത്ത്? (രമാചന്ദ്രനെ നോക്കി) ഓഹോ! അച്ഛാ! ഇദ്ദേഹം നല്ല ഇംഗ്ലീഷ് പഠിപ്പിച്ചു ആളാണ്. എന്തോ ഒരാപത്തു സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. കരുണയോടു് അതെന്തെന്നു ചോദിച്ചയ്ക്കുക.

രമാ: ഈശ്വര! അവിടെത്തെ ചൈതന്യം ഒരു സത്യത്തിലെങ്കിലും കാണുന്നത് ആശ്വാസജനകംതന്നെ.

സര: അങ്ങനെ തോന്നുന്നില്ല. ദരിദ്രം മുർച്ഛിച്ചു കള്ള വേഷക്കാർ പെരുകിയിരിക്കുന്നു. അതു കൊണ്ടു എല്ലാ പേർക്കും സംശയമുണ്ട്.

ശങ്ക: നിങ്ങളിപ്പോൾ നഗരസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചു ഒരു ഹിയറിംഗ് നടത്തേണ്ടതില്ല. എന്തുവേണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടു തന്റെ പാട്ടിനു പോകൂ.

രമാ: എന്തായാലും ഒരു ഗൃഹസ്ഥനാണല്ലോ ആവശ്യമെന്നു ചോദിക്കുന്നത്. വിസ്തരിച്ചു ധരിപ്പിച്ചേക്കാം. ഒന്നു മേൽ കഴുകാൻ സൗകര്യം, ഇതൊന്നു മാറിക്കളയാൻ ഒരുടുപ്പമുണ്ട്; അത്താഴത്തിന് ഇവിടുള്ളതിൽ ഓഹരി, ഒരു കമ്പി അയയ്ക്കുന്നതിന് ഒരു രൂപായും.

ശങ്ക: കിടക്കാൻ ഒരരയും, ഒരു സപ്രമഞ്ചക്കുട്ടിയും, ധൂളി മെത്തയും ഒക്കെ വേണ്ടേ?

രമാ: അതൊന്നും വേണ്ട. ഞാൻ കപ്പലിന്റെ മേൽത്തട്ടിലും കിടന്നു നല്ലോണം ഉറങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

സര: അച്ഛാ! ആവശ്യപ്പെടുന്നതു കൊടുക്കണം. നമുക്കൊരു നഷ്ടവും വരാതില്ല.

ശങ്ക: അതേതേ, പേരുനാറ്റുന്നതോ?

സര: എത്രപേർക്കു ഭ്രാന്തപിടിച്ചിരിക്കുന്നു? അവരെ ഒക്കെ ചികിത്സിക്കാൻ അച്ഛൻ പുറപ്പെടുവിക്കോ?

(ധനഹർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശങ്ക: (കസേര നീക്കിയിട്ടു) വരണം... വരണം വരണം...

ധന: ഹ! ഹ! എന്തേകേമാ! ഇവിടെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞോ? ശങ്കരപ്പിള്ളച്ചേട്ടാ! ഇയാൾ വലിയ നിയമ സഞ്ചികയാണ്. ഞങ്ങളുടെ എല്ലാം വ്യാപാരം എടു കെട്ടിക്കാൻ, പക്ഷേ, ചാടിപുറപ്പെട്ടേക്കാം. എന്തോന്നാ ഈ കേൾക്കുന്നതെല്ലാം?

സര: എന്തോന്നാ അമ്മാവ! ചോദിക്കുന്നത്? ഞാൻ ഇവിടെ പറഞ്ഞേ ഉള്ളൂ. നാടോടെ വെറും ഭ്രാന്ത പിടിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന്.

ധന: വരട്ടെ, വരട്ടെ, ആ ചെറുനാവുകൊണ്ടു തോല്പിക്കാൻ വരട്ടെ. ആളുകൾക്കു കൂടുതലോടെ ഭ്രാന്ത പിടിക്കുക അസംഭവ്യം. ഇവിടെ എന്തോ അപകടം കാട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇതാ ഈ കപ്പായക്കാർ ഈ സുഭദ്രയുടെ വിവാഹത്തിനു കാപ്പുകെട്ടി പ്രച്ഛന്നവേഷനായി നടക്കുന്ന അർജ്ജുനൻ.

രമാ: എന്തു മിസ്റ്റർ ധനഹർ. അർജ്ജുനനു സുഭദ്ര ചേർന്നില്ലേ? ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ തന്നെ അതിന് അനുകൂലിച്ചതുപോലെ നിങ്ങൾ പ്രബുദ്ധന്മാർ അന്തർന്നേത്രം കൊണ്ടു സത്യങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചു അനുഗ്രഹിക്കേണ്ടേ?

ശങ്ക: ഇവിടെവെച്ചല്ല ഈ അധിക പ്രസംഗങ്ങൾ. സര: അമ്മാവ! അതിനുത്തരം പറയണം. ഭാമാദേവിയോടു കൂടിയിരിക്കുന്ന ശ്രീകൃഷ്ണൻ “അത്യർത്ഥം ചിരിപ്പതിനെതുക്കാരണം നാഥ!” എന്നു ചോദിച്ചതിന് “സത്യമായുള്ളവാർത്ത ഭഗവാനുൾ ചെയ്തു”

രമാ: അത് ഭഗവൽ പ്രേരിതമായുള്ള ഒരു വാദമാണ്. ധന: ചേട്ടാ വല്ലതും കൊടുത്തു യാത്രയാക്കണം. ഇവിടെ വ്യാപരിക്കുന്ന ഗന്ധം ചേട്ടൻ സൂക്ഷിച്ചില്ലേ? നിങ്ങൾ മുക്കിപ്പാത്തവരാണോ? കള്ളന്റെ മണം തല തകർക്കുംപടി വിശ്രമം.

ശങ്ക: (മണംപിടിച്ചിട്ടു്) എന്റെ കട്ടാ. ഇതു കഷ്ടം തന്നെ. പ്രായവും, രൂപവും ഭാവവും അഭിനന്ദനിയം. എങ്കിലും വ്യാപാരം നീചമെന്നാണു തോന്നുന്നത്.

രമാ: നിങ്ങളുടെ ആളുകൾ തന്നെ എന്നെ കഴിയിൽ ചാടിക്കാൻ നോക്കി. ഞാൻ രക്ഷപ്പെട്ടു അഭയത്തിനായി ഇങ്ങോട്ടു കേറിയതാണ്. അതിനു കാരണം സത്യം പറഞ്ഞേക്കാം. ഈ ശ്രീമതിയോടു് എനിക്കു തോന്നുന്ന അനുശ്ചാരം തന്നെ.

ധന: ഹ! ഹാ! അത്ര നേരെ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഇറങ്ങു പുറത്തു്. ചേട്ടാ ഇവൻ കഞ്ഞിത്തെളി തൊട്ടു തെറിക്കെട്ടു്. അനുശ്ചാരം പോലും! എടോ! വല്ല റയിൽവേയിലോ പോയി പണിയെടുത്താൽ ദിവസം ഒരു രൂപകിട്ടില്ലേ? ചെറുപ്പം. തുണു പോലിക്കുന്നു. എന്നിട്ടും തെങ്ങിനടപ്പാൻ നാണമാവുന്നില്ലേ. ഒരു ഗവർണ്ണർ സൂട്ട്-ഇതൊക്കെ താൻ മോഷ്ടിച്ചതല്ലേ? ചേട്ടാ! ഇവനെ നമുക്കിപ്പോൾ പോലീസിൽ ഏൽപ്പിക്കണം. രണ്ടുകൊള്ളുമ്പോൾ നേരെല്ലാം പുറത്താവും.

(തമ്പിയും ഭാര്യയും പപ്പനും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ലക്ഷ്മി: (ആത്മഗതം) ഇതാ ഗനിയൻ! ഇങ്ങേർക്ക് അനന്തിവരണമുള്ള ഇഴവലി വിട്ടിട്ടില്ല. ഇവിടെത്ത ഒരു ചക്രം തൊടാൻ പറയുവാനും തുങ്ങിച്ചുവാൻ നില്ക്കും. ദൊരമരുമോൻ വന്നിരിക്കുന്നതുകേട്ടപ്പോ വാതം പിടിച്ചു പടുത്തടിയിൽ കിടക്കുന്ന ആളു് കൊച്ചുപിള്ളേപ്പോലെയല്ലോ ഓടിപ്പോകുന്നത്.

(എല്ലാവരും എഴുന്നേറ്റു തമ്പിയെ ഇരട്ടത്തുന)

തമ്പി: വക്കീൽ സാറും ഉണ്ടാ ഇവിടെ? മദ്യക്കേസെന്തോ ഇവിടെ ഉണ്ടാവുട്ടോ? എടേ ചങ്കരപ്പിള്ളേ! ഇതു തന്നെയോ നിന്റെ ദൊര!

ധന: എടാ പപ്പാ, വെളിയിൽ കാൺസ്സബിൾ നിലുണ്ട്. ഒന്നിങ്ങോട്ടു വിളിച്ചേക്കുക. സര: വേണ്ടമ്മാവ! അതു വലിയ അപമാനവും, ആപത്തുമായേക്കാം.

രമാ: മിണ്ടാതിരിയ്ക്കു. പലതരം കാൺസ്സബിൾമാരെയും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. സ്റ്റാട്ടുലൻഡ് യാഡിന്റെ-കേട്ടോ മിസ്റ്റർ ധനഹർ-പ്രമാണിയോടു് എന്റെ അഭ്യസകാലത്തു ഞാൻ ഗാഢമായി സഹവസിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ധന: ചക്രവർത്തി ഇങ്ങേർക്കു ചോറ്റം വളമ്പിത്തന്നിട്ടില്ലേ? ഛേ! പിരട്ടൻ, മിരട്ടൻ, ഉരട്ടൻ, ചെല്ലു പപ്പുപിള്ളേ! അല്ലെങ്കിൽ താനാരെന്നു തെളിയിക്കൂ.

(പപ്പൻ പോകുന്നു. കൊച്ചുകിട്ടവും ഈച്ചരനും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഈച്ച: (കരഞ്ഞു്) പൊന്നടയതേ! നോക്കണേ കണ്ണം ചിന്നിം ഒക്കെ ഇടിച്ചുപൊടിച്ചുകളഞ്ഞു. അയാൾ വിരുന്നൊരുക്കി ഞങ്ങളെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു പോയി ഒരു പേയാട്ടം തുടങ്ങി. സോഡാലമനേടെന്ത് തന്നതെല്ലാം കഞ്ചാരസവും, കള്ളും ചാരായവും എല്ലാം കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ള അങ്ങുനിന്നു കിട്ടാതിരിപ്പാൻ.

കൊച്ചു: (കരഞ്ഞു്) അച്ഛാ! കൊന്നുകളയുമായിരുന്നു. എന്തോ ആയുസ്സുറാത്തതിനാൽ രക്ഷപ്പെട്ടു. ഇതാ എന്റെ മുണ്ടും എല്ലാം നോക്കണം. പിടിച്ചു തള്ളിയിട്ടു തലയ്ക്കു വെളിവും കെടുത്തുകളഞ്ഞു.

ധന: എടോ! ദൈവഗോസ്തായി! തെങ്ങി, എന്തുപറയുന്ന നീയിപ്പോൾ. നീ വലിയ ഗുസ്തിക്കാരനോ? പറ, പറ എന്തുപറയുന്നു?

രമാ: കോടതിയിൽ വച്ചു ചോദിക്കുമ്പോൾ ഉത്തരം പറഞ്ഞു കൊള്ളാം. ഇവിടെ നാം രണ്ടുപേരും സമംതന്നെയാണ്.

ധന: നീ പിച്ഛാക്കാൻ, കുടിയൻ, മുടിയൻ, പിത്തലാട്ടക്കാൻ അടിപിടിക്കാൻ എന്നു ചില വ്യത്യസങ്ങൾമാത്രം. നിനക്കിന്നു കളിയും ഊണും തീർച്ചയായും സ്നേഷണിത്; അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ധനഹർ അല്ല.

കൊച്ചു: (കരഞ്ഞു്) അച്ഛാ ഇവനെ രണ്ടുദിവസമെങ്കിലും ജയിലിൽ ആക്കിയുണ.

ഈച്ച: പോരാ, പോരാ; ഒരു ഡസൻ കൊണ്ടു മുതുകുളം കൂടി ആക്കണം.

സര: അല്ലേ! ആളുകൾക്കു ഭിക്ഷയ്ക്കും കൂടിയും നടന്നുകൂടെന്നായോ അന്തസ്സുള്ളവരുടെ ബുദ്ധിശൂന്യതകൊണ്ടു്?

ലക്ഷ്മി: എന്റെ അപ്പി തന്നെ ഈ കൊറച്ചിലും കശാണ്ടവും വരുത്തിവെച്ചു-ഇനീം കേറി അവനു വേണ്ടി വക്കാലത്തു പിടിക്കുന്നു. എന്നാപ്പിന്നെ അവന്റെ കൂടി എറങ്ങിപ്പോവുടിൻ. ഞാൻ എന്നേ പറഞ്ഞു എവനെക്കൊണ്ടൊരു തുണിം കൊടുപ്പിച്ചു പഠിപ്പും നിറുത്തി അവനോന്റെ പണ്ടത്തെ തിഥിക്കു പൊറ്റത്തുകളയണം എന്ന്. അതിനൊക്കെ ഈ ചങ്കരപ്പിള്ള മൊടക്കിപ്പാവുപോലെ ചെറുക്കുക.

(പപ്പനും കാൺസ്സബിളും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ധന: ആരുമാരും ഒന്നും ശബ്ദമുടങ്ങേ... എല്ലാത്തിനും ഇതാ നിവൃത്തിവരുന്നു. എടേ, കാൺസ്സബിൾ, ഇയാളെ നിങ്ങളുടെ സ്നേഷണിൽ കൊണ്ടു പോവൂ

രമാ: കാൺസ്സബിൾ എന്തു കുറ്റത്തിനെന്തു ചോദിക്കൂ. വല്ലവർക്കും അന്യായം ഉണ്ടെങ്കിൽ ബോധിപ്പിക്കണം. ഞാനിതാ മര്യാദയ്ക്കു് എന്റെ നിലയ്ക്കു നിൽക്കുന്നു.

കാൺസ്സബിൾ: ഷൂട്ട് പേശരുത്. കുറ്റങ്ങളും മറ്റും ഞങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതല്ലാതെ എന്തോന്നെടാ കൂവേ! നടക്കൂ. ഷോഡറാം എന്ന്.

രമാ: അല്ല, നിയമരക്ഷകന്മാരും ഇത്രത്തോളം കാടുകയറിയോ? ഇതാ തമ്പി അങ്ങുന്നേ. ശങ്കരപ്പിള്ള അമ്മാവനും കേൾക്കുക. ഈ ശ്രീമതി സാക്ഷിയായാൽ കൊള്ളാം. ഞാൻ ഇവിടന്നും ഒരു ചോട്ടു നിങ്ങൾ ഭാവികുന്നില്ല. കാൺസ്സബിൾ എന്റെ ദേഹത്തു തൊടുണെങ്കിൽ ഒന്നാം പ്രതി അഹങ്കാരത്താൽ അപമര്യാദയുള്ള ഒരുക്രമത്തിന് അയാളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന ഈ വക്കീലാണ്.

ധന: അഹങ്കാരി തന്റെ ദ! തന്നോടെത്തു പറയുന്നോടോ! ആണങ്ങളും അവസ്ഥയുള്ളവരും അല്ലാത്താൽ ഇങ്ങനെ തെങ്ങിത്തിരിഞ്ഞു പോലീസുലാക്കപ്പുകളിൽ ഉറങ്ങേണ്ടിവരും. തന്റെ വ്യവഹാരത്തിനത്തരം പറവാൻ ഞാൻ ആൾ തന്നെ. അഞ്ചോ പത്തോ ഹൈൻ കൊടുക്കുമെന്നു പറഞ്ഞാൽ തന്നെ പൂല്ലാണ്.

രമാ: അതിലൊന്നിലും നിൽക്കാൻ ഞാൻ വിടില്ല. വാശി മാറ്റുള്ളോർക്കും തോന്നും.

ധന: എടാ നിന്റെ അച്ഛന് ഈ വാശി തോന്നിയിരുന്നെങ്കിൽ

(രായിരപ്പണിക്കരും പരിവാരങ്ങളും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രായിര: ശരിയാണ് ധനഹരപിള്ളേ! നിങ്ങൾക്കുള്ള പ്രസിദ്ധി വെറുതേ കിട്ടിയിട്ടുള്ളതല്ല. എന്റെ മകന്റെ ശബ്ദം എനിക്കു നല്ലോണം അറിയാം. പതിവായുള്ള എന്റെ താമസസ്ഥലവും ഇതാണ്. ദൈവഗത്യാ അവൻ ഇങ്ങോട്ടുതന്നെ പോന്നു. എന്റെ ഗുണഭോഷം കേൾക്കാത്തതിനു അവനു നിങ്ങൾ കൊടുത്ത ഈ ശാസന തക്ക ശിക്ഷയായി...

തമ്പി: അല്ലേ! ഇതാരു പണിക്കരദേഹമോ? (എല്ലാവരും താണതൊഴുന്നു.)

രായി: (രമാചന്ദ്രനെ പിടിച്ചു മുന്നോട്ടുനീക്കി ധനഹരന്റെ അടുത്തുനിറുത്തി ഇതാ ഏറ്റുകൊള്ളുക. നാളെത്തന്നെ ഒരു സന്നതു വാങ്ങിപ്പിച്ച് ഇവനെ നിങ്ങളെല്ലാവരും കൂടി മേൽനോട്ടം ചെയ്യുക. അല്ലാതെ കമ്പിനിക്കും കിമ്പിനിക്കും ഒന്നും പോകട്ടെ.

(തമ്പിയെ പണിക്കർ പിടിച്ചിരുത്തുന്നു).

രായിര: ചേട്ടാ! എത്രനാളായി കണ്ടിട്ടു്? ശങ്കരപ്പിള്ളേ വേഗം ഊണു തയാറാക്കിക്കൂ... ധന: (വിനയവാനായി) നിങ്ങൾ മിസ്റ്റർ രമാചന്ദ്രൻ തന്നെ; അല്ലേ?

രമാ: അല്ലെന്നല്ലേ ചേട്ടന്റെ വിധി? പിന്നെ അദ്ദേഹം എന്തോ പറയുന്നു. അദ്ദേഹം ഏല്പുന്നെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ ഞാൻ തന്നെയാണ്. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ എല്ലാം എന്റെ പേരു രമാചന്ദ്രൻ എന്നുതന്നെയായിരുന്നു.

രായി: ശബ്ദമുണ്ടാക്കരുത്. ഇവിടെ ഒരു വിശേഷ സാന്നിദ്ധ്യം കൂടി ഞാൻ ഞാൻ കാണുന്നു. കിച്ചൻ മാച്ചൻ പാടിയിരിക്കാൻ ഈ മുറ്റങ്ങളിൽ തലനീറയെ മണ്ണുമാക്കി കരണം കുത്തിമറിയുന്ന ഒരു കൊച്ചു കമ്പുള്ളത്താടിയെ ഞാൻ കണ്ടിരുന്നു. ആ പുളളിതന്നെ വികസിച്ചു എന്റെ ഈ മരുമകളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. (എഴുന്നേറ്റ് സരസ്വതിനെപ്പിടിച്ചു നീക്കി അടുത്തുനിറുത്തിക്കൊണ്ടു്) എന്താ കട്ടന്റെ മുഖം നന്നോ? അല്ലെന്നു പറഞ്ഞാൽ അച്ഛനായ ഞാൻ കലഹിക്കും; കേട്ടോ. സ്വഭാവത്തിനു ഞാൻ ഉത്തരവാദിയല്ല. നിങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലീഷു വിദ്യാഭ്യാസം തന്നെ, അതു തിരുവഷളു്. കേട്ടില്ലേ ധനഹരനെ പ്രസിക്യൂട്ടുവയ്ക്കുമെന്നു ശബ്ദകൂടിയതു് വല്ലാത്ത വാശിക്കാരനാണ്. അച്ഛന്റെ നാലുകാഴ്ചയെല്ലെങ്കിലും അവൻ നമ്മുടെ വക്കീൽ സിംഹത്തെ ഒന്നു വട്ടം കുറക്കുമായിരുന്നു. കട്ടാ നിന്നോടു ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ. നിലത്തു നോക്കി നടന്നു കൊള്ളണം.

രമാ: ഞാൻ ഒന്നുരണ്ടുദിവസം പട്ടിണികിടന്നു, ബോധം കെട്ടു് ഇവിടെയെത്തി വിഴുമെന്നറിവാൻ അച്ഛനെ പോലെ ദീർഘദർശനം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

തമ്പി: അമ്മാവന്മാരും ഒക്കെ ഇതൊന്നും കേൾക്കേണ്ട. ഞാൻ അറപ്പുരയിലോട്ടു പോട്ടെ. (പോകുന്നു).

രായി: നിൽക്കണം ചേട്ടാ! വേണ്ടത്തക്ക ആളുകൾ ഒക്കെ ഹാജരുണ്ടല്ലോ. ഇവനും ഈ കട്ടിക്കും സമ്മതമെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്കെല്ലാം മനസ്സെങ്കിൽ കഷ്ടാവസ്ഥയിൽ കൂട്ടിച്ചേർത്തു കൂട്ടരു സൗഭാഗ്യത്തോടുകൂടി ജീവിത സുഖം ബഹുദശാബ്ദം അനുഭവിക്കട്ടെ.

ധന: എന്റെ ദർശനസൂത്രയ്ക്കു ക്ഷമയാചനം ചെയ്യുകൊണ്ടു് ഒരു ജ്യേഷ്ഠന്റെ നിലയിൽ സർവ്വാശിസ്സുകളും സംശുദ്ധഹൃദയത്തോടെ ഞാനും നൽകുന്നു. (കൊച്ചു കിട്ടു മുഖം താഴ്ന്നു്) ഈച്ചരനേയും കാൺസ്സബിളിനേയും വിളിച്ചുകൊണ്ടു പോകാൻ തുടങ്ങുന്നു).

പപ്പ: പപ്പൻ ബട്ടളേർ അപ്പാ?

കൊച്ചു, ഈച്ച: അടുപ്പിലൊ, അടുപ്പിൽ.

പപ്പ: ഷേ! പോവിൻ. ശിമദ്ദൊ, ചട്ടദ്ദൊ, ഒട്ടക്കം പുറയതു ശിമക്കാൻ. അതുകൊണ്ടു പപ്പൻ ബട്ടളേർക്കും വേണ്ടപടി... അങ്ങനെ ചാഞ്ഞു, ഇങ്ങനെ ചാഞ്ഞു കെട്ടുപുട്ടെന്നോ വിജാതിപ്പെന്നോ വരും?

രായിര: എന്തായാലും ആ പൊന്നുതിരുമേനി സർ വെച്ചുവയ്ക്കത്തോടും, സർവ്വ ഭാഗ്യങ്ങളോടും ഓരോതിരു വയസ്സും ജനലക്ഷങ്ങളുടെ ഐകകണ്ഠമായുള്ള ഹൃദയപ്രാർത്ഥനകളോടും ആശിസ്സുകളോടും തികച്ചു ശ്രീപത്മനാഭൻ എന്നപോലെ തന്നെ കൃപാവർഷവും ധർമ്മനയവിതരണവും കൊണ്ടു പ്രജാലക്ഷങ്ങളെ പരിപാലിച്ചു വിജയിക്കുമാറാകട്ടെ.

(ശുഭം)

സി. വി. രാമൻപിള്ള ബി. എ.

ആദ്യകാല മലയാള നോവലിസ്റ്റുകളിൽ പ്രമുഖനായിരുന്നു സി. വി. രാമൻപിള്ള. മാർത്താണ്ഡവർമ്മ, രാമരാജബഹദൂർ, ധർമ്മരാജാ എന്നീ ചരിത്രാഖ്യായികകളുടെ രചയിതാവെന്ന നിലയിലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രശസ്തി. 1858 മെയ് 19-ന് (1033 ഇടവം 7) തിരുവനന്തപുരത്ത് കൊച്ചുകണ്ണച്ചാർ വീട്ടിൽ ജനിച്ചു. തറവാട്ട് നെയ്യാറ്റിൻകരയിലാണ്. അച്ഛൻ പനവിലാകത്ത് നീലകണ്ഠപ്പിള്ള. അമ്മ കണ്ണങ്കര പാർവതിപ്പിള്ള.

ബാല്യം ജീവിതം

സി. വി. തിരുവിതാംകൂർ രാജകൊട്ടാരത്തിൽ ജോലിക്കാരായിരുന്നു അച്ഛനും അമ്മയും. സി. വി.-യുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് സംരക്ഷണം നൽകിയത് രാജാകേശവദാസന്റെ ദൗഹിത്രിപുത്രനായ നങ്കക്കോയിക്കൽ കേശവൻതമ്പിയായിരുന്നു. 1881-ൽ ബി. എ. പാസായി. ബന്ധുക്കളുടെ നിർബന്ധത്തിന് വഴങ്ങി വിവാഹം കഴിച്ചു. ഈ വിവാഹബന്ധം വിജയകരമായിരുന്നില്ല. നാട്ടുവീട്ട് ഹൈദരാബാദിലേക്ക് പോയി. ഈ യാത്ര അദ്ദേഹത്തിന് പ്രമുഖ രാജസ്ഥാനങ്ങളെ നേരിട്ട് കണ്ടു മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് സഹായിച്ചു. 1887-ൽ മുപ്പതാം വയസിൽ വീണ്ടും വിവാഹിതനായി. ഭാര്യ പരന്താനി കിഴക്കേവീട്ടിൽ ഭാഗീരഥിയമ്മയ്ക്ക് വിവാഹ സമയം 16 വയസ്സ് പ്രായമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. 1904-ൽ ഭാര്യയുടെ അകാലമരണം വരെ ഈ വിവാഹം നീണ്ടുനിന്നു. പിന്നീട് അവരുടെ മൃതസഹോദരിയും രാജാ രവിവർമ്മയുടെ ഇളയ സഹോദരൻ സി. രാജ രാജവർമ്മയുടെ വിധവയുമായ ജാനകി അമ്മയുമായുള്ള വിവാഹമായിരുന്നു.

കേരള പേട്രിയറ്റ് എന്നൊരു പത്രം കുറച്ചു കാലം നടത്തിയിരുന്നു. ഹൈക്കോടതിയിൽ ചെറിയൊരു ജോലി കിട്ടിയതിനെ തുടർന്ന് നിയമപഠനത്തിന് ലോ കോളേജിൽ ചേർന്നു. അതും പ്ലീഡർ പരീക്ഷയും ഒന്നും പൂർത്തിയാക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞില്ല. ഹൈക്കോടതിയിൽ ശിരസ്സുദാനായി ഉയരുകയും പിന്നീട് 1905-ൽ ഗവണ്മെന്റ് പ്രസ്സിൽ സുപ്രണ്ടായി ജോലിയിൽ നിന്ന് വിരമിക്കുകയും ചെയ്തു. 1918-ൽ സി. വി. തിരുവിതാംകൂർ ടെക്സ്റ്റ് ബുക്ക് കമ്മിറ്റി അദ്ധ്യക്ഷനായി. പരീക്ഷാ ബോർഡ് മെമ്പറായി കുറച്ചു കാലം ജോലി ചെയ്തു. മലയാളിസഭയിൽ പ്രവർത്തിച്ചു. മലയാളി, മിതഭാഷി, വഞ്ചിരാജ് എന്നീ പത്രികകളുടെ പിന്നിലും പ്രവർത്തിച്ചു. ജന്മി-കടിയൻ പ്രശ്നം, വിവാഹ ബിൽ എന്നിവയെപ്പറ്റി ലേഖനങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. മലയാളി മെമ്മോറിയലിനു പിന്നിൽ പ്രവർത്തിച്ച ബുദ്ധികളിലൊന്ന് സി. വി.-യുടേതായിരുന്നു. 1922 മാർച്ച് 21-ന് അന്തരിച്ച ഇദ്ദേഹം കേരള സ്റ്റോട്ട് എന്നറിയപ്പെടുന്നു.

സി. വി. യുടെ ചരിത്രാഖ്യായികകൾ

സി. വി.-യുടെ 'മാർത്താണ്ഡവർമ്മ', 'ധർമ്മരാജാ', 'രാമരാജ ബഹദൂർ' എന്നീ നോവലുകളെ ചേർത്ത് സി. വി.-യുടെ ചരിത്രാഖ്യായികകൾ എന്ന് വിളിക്കുന്നു. മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മലയാളത്തിലെത്തന്നെ ആദ്യത്തെ ചരിത്രാഖ്യായികയാണ്. അനിഴം തിരുനാൾ മാർത്താണ്ഡവർമ്മ തിരുവിതാംകൂർ രാജാവായതാണ് 1891-ൽ പുറത്തിറങ്ങിയ ഈ നോവലിന്റെ ഇതിവൃത്തം. ധർമ്മരാജായിൽ രാജ്യദ്രോഹമാണ് മുഖ്യപ്രമേയം. മാർത്താണ്ഡവർമ്മയുടെ അനന്തരവനായ കാർത്തികത്തിരുന്നാളിന് രാജ്യത്തിനകത്തുനിന്നും പുറത്തുനിന്നും നേരിടേണ്ടിവരുന്ന ഉപജാപങ്ങളും അവയുടെ പരാജയങ്ങളുമാണ് പ്രതിപാദ്യം. രാമരാജാബഹദൂരിലും ഭരണാധിപൻ ധർമ്മരാജാവുതന്നെ. രാജ്യത്തിനകത്തുനിന്നുള്ളതിനെക്കാൾ പുറത്ത് മൈസൂരിൽ നിന്നാണ് ഇക്കാലയളവിൽ കൂടുതൽ പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടേണ്ടിവന്നത്. ഒടുവിൽ രാജശക്തി തന്നെ ജയിക്കുന്നു.

കൃതികൾ

ചരിത്രനോവലുകൾ

- മാർത്താണ്ഡവർമ്മ (1891)
- ധർമ്മരാജാ (1913)
- രാമരാജ ബഹദൂർ (1918)

പ്രസ്തുത നോവലുകളെ ചരിത്രാഖ്യായിക (Historical Narrative), കാല്പനിക ചരിത്രാഖ്യായിക (Historical Romance), ആഖ്യായിക (Narrative) എന്നീ വിഭാഗങ്ങളിലും പരാമർശിച്ചു കാണാറുണ്ട്.

സാമൂഹ്യനോവൽ

- പ്രേമാമൃതം (1917)

ഹാസ്യ നാടകങ്ങൾ (പ്രഹസനങ്ങൾ)

- ചന്ദ്രമുഖീവിലാസം (1884, അപ്രകാശിതം)
- മത്തവിലാസം (അപ്രകാശിതം)
- കുറുപ്പില്ലാക്കളരി (1909)
- തെന്തനാംകോട്ട് ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ (1914)
- ഡോക്ടർക്കു കിട്ടിയ മിച്ചം (1916)
- പണ്ടത്തെ പാച്ചൻ (1918)
- കൈമളശ്ശന്റെ കടശ്ശിക്കളി (1915)
- ചെറത്തേൻ കൊളംബസ് (1917)
- പാപിച്ചെല്ലുണ്ടടം പാതാളം (1919)
- കുറുപ്പിന്റെ തിരിപ്പ് (1920)
- ബട്ട്ലർ പപ്പൻ (1921)
- ലേഖനപരമ്പര
- വിദേശീയ മേധാവിത്വം (1922)

അപൂർണ്ണ കൃതികൾ

- ദിഷ്ടദംഷ്ടം (നോവൽ)
- പ്രേമാരിഷ്ടം (ആത്മകഥ)

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിറ്റിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്റ്റാർട്ട് ഫോൺകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്റ്റാർട്ട്ഫോൺകളിലും ഇന്നു ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിറ്റുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം - കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ - എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: editors@sayahna.org.
- പ്രതികരണങ്ങൾ editors@sayahna.org എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്കോ, ഈ വെബ് പേജിൽ കമന്റുകളായോ ചേർക്കുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.